Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь
Установа адукацыі
"Беларускі дзяржаўны універсітэт
інфарматыкі і радыёэлектронікі"

Факультэт дауніверсітэцкай падрыхтоўкі і прафесійнай арыентацыі

Кафедра беларускай і рускай моў

ЗБОРНІК ТЭСТАЎ
па беларускай мове

для паступаючых у ВНУ

Мінск 2005

Библиотека БГУИР

УДК 808.26.(075.8)
ББК 81.411.3 я 73
З 41

Аўтары-ўкладальнікі:
Н.М. Рэут, Н.Г. Вайніла, С.В. Ламака

З 41 **Зборнік тэстаў** па беларускай мове для паступаючых у ВНУ/
Н.М. Рэут, Н.Г. Вайніла, С.В. Ламака. – Мн.: БДУІР, 2005. – 48 с.
ISBN 985 – 444 – 710 – 3

Мэта данага выдання – дапамагчы абітурыентам падрыхтавацца да цэнтралізаванага тэсціравання па беларускай мове.

У тэстах выкарыстаны сказы з мастацкіх твораў беларускіх аўтараў і перыядычнага друку.

УДК 808.26.(075.8)

ББК 81.411.3 я 73

ISBN 985-444-710-3

© Калектыў аўтараў, укладанне, 2005
© БДУІР, 2005

Библиотека БГУИР

Змест

1. Тэсты па беларускай мове
2. Табліца адказаў

Библиотека БГУИР

Тэсты па беларускай мове

1. Адзначце словы:

а) у якіх літара *ю* абазначае два гукі

1. юны
2. цюль
3. бардзюр
4. абаўю
5. спяваюць

б) у якіх літара *я* абазначае два гукі

1. вясковы
2. з'ява
3. ястрабок
4. выявіць
5. Ілья

в) у якіх ёсць гук (*й*)

1. сталовая
2. яма
3. маянэз
4. дзесяць
5. пяцігодка

г) у якіх літара *ц* абазначае мяккі гук (*ц*)

1. цана
2. сцяна
3. цыган
4. у лодцы
5. цішыня

2. Адзначце словы, у якіх падкрэсленыя галосныя з'яўляюцца націскнымі:

1. абагачэнне
2. абвесці
3. аказаны
4. бліндаж
5. велюр
6. выламаны
7. вымова
8. папірус
9. замураваны
10. заінець
11. знавец
12. інтарэс
13. інтэрв'ю
14. камень
15. кафля
16. луста
17. магазін
18. маленькі
19. знахар
20. некаторы
21. замок
22. крапіва
23. рэмень
24. прысяжны
25. пуловер

3. Адзначце словы, у якіх памылкова ўжыты літары *э, я, а, о, ё:*

1. авіятар
2. адэптацыя
3. ажыатаж
4. акадэмічны
5. акампанямент
6. акампаніятар
7. акардэён
8. бактэрыалогія
9. акіян
10. аксіома
11. бастыён
12. бібліаграфія
13. біясфера
14. відэётэлефон
15. віртуёз
16. генеалогія
17. геніяльны
18. гільаціна
19. гладыёлус
20. гіацынт
21. дыёптр
22. дызентарыя
23. дыяганаль
24. дыагназ
25. дыялект

Библиотека БГУИР

4. Адзначце словы, у якіх пішацца літара *О*:

1. п..лімер
2. ч..рнавалосы
3. п..ліклініка
4. ст..тысячны
5. выс..кагорны
6. Н..вапола цк
7. в..далячэбніца
8. шыр..калісты
9. шыр..каэкранны
10. д..ўгашэрсны
11. д..ўгачаканы
12. д..браякасны
13. д..бразычлівы
14. п..літэхнічны
15. п..ўнапраўны
16. п..ўнагалоссе
17. Н..васібірск
18. Н..вагрудак
19. Н..валукомль
20. ф..таграфія
21. ф..такартка
22. св..еасаблівы
23. п..ўстагоддзя
24. в..гнеўстойлівы
25. шт..год

5. Адзначце словы, у якіх пішацца літара *Й*:

1. аб_сці
2. за_граць
3. разы_сціся
4. ня_начай
5. вы_сці
6. нады_шла
7. пра_ндэксаваць
8. за_меннік
9. за_нтрыгаваць
10. пры_шлося
11. за_рдзецца
12. пра_граваць
13. зна_сці
14. пра_гравальнік
15. пады_сці
16. пры_дуць
17. па_мкнецца
18. пера_граць
19. вы_грыш
20. сы_граць
21. за_шоўшы
22. пера_шла
23. пра_снаваць
24. па_граць
25. па_мчацца

6. Адзначце словы, у якіх пішуцца прыстаўныя літары (галосныя або зычныя):

1. _опера
2. _одзыў
3. бра_урны
4. _унія
5. _огненны
6. На_ум
7. _омуль
8. _удава
9. _унук
10. _отруб'е
11. _аколіца
12. _обад
13. _оптам
14. _урна
15. __за_ушніцы
16. _аспаваты
17. на_обмацак
18. _оптыка
19. на_огул
20. на_окал
21. на_учанне
22. _аконны
23. _азёрны
24. па_ук
25. вы_орваць

7. Адзначце словы, у якіх пішацца *ў*:

1. ла_сан
2. ла_р
3. Штра_с
4. шо_
5. Алата_
6. натары_с
7. аптэчна-_рачэбны
8. бра_нінг
9. радовішча _рану
10. здаць ва (у,ў)тыль
11. За_ралле
12. хвалі _льтрагукавыя
13. а_гіевы стайні
14. каля _фы
15. дзядзька _сцін
16. Па_стоўскі
17. калёкві_м
18. "Знак бяды" _першыню надрукаваны
19. беларуска-_краінскі
20. паўночна-_сходні
21. па-_чарашняму
22. тры_мф
23. кантрольна-_ліковы
24. доўгая _верцюра

Библиотека БГУИР

25.жанчына-_дарніца

8. Адзначце словы, у якіх пішацца апостраф ('):

1. аб_ём
2. салаў_іны
3. Салаў_ёў
4. Праскоў_я
5. саф_ян
6. кустоў_е
7. надвор_е
8. Іў_е
9. п_яніца
10. абаў_ю
11. Аляб_еў
12. В_етнам
13. сям_я
14. Н_ютон
15. трох_актовы(балет)
16. п_яўка
17. шчаў_е
18. Аркадз_еўна
19. парц_е
20. сен_ёр
21. разнатраў_е
22. раз_ятраны
23. трох_ярусны
24. п_едэстал
25. саслоў_е

9. Адзначце словы, у якіх неабходна ўставіць зычныя літары:

1. выяз_ны
2. праяз_ны
3. аблас_ны
4. кантрас_ны
5. ландшаф_ны
6. фарпос_ны
7. зас_ланы
8. кампос_ны
9. радас_ны
10. капус_ны
11. маркоці_ся
12. углядае_ся
13. Рэмбран_т
14. Краншта_т
15. вус_ны
16. няшчас_ны
17. поз_на
18. смяе_ся
19. хуткас_ны
20. свіс_нуў
21. шас_наццаць
22. жалас_ны
23. бязвыез_на
24. кары_ца
25. бало_ца

10. Адзначце выпадкі, калі пры змяненні формы слова адбываецца чаргаванне гукаў (зычных або галосных):

1. у новым (праект)
2. на праезджай (дарога)
3. прадстаўнікі (навука)
4. у розных (рэспубліка)
5. на дварэ не было (вецер)
6. у (чарада)
7. (шэсць) гадамі
8. на (рынг)
9. рыбнага (промысел)
10. аб дарожным (рух)
11. на (рубеж)
12. у новай (мода)
13. аб (нюх)
14. цёмных (ноч)
15. вясёлага (нідэрландзец)
16. на (канец)
17. у (Пецярбург)
18. пачуць у (гаворка)
19. сустрэцца на (мост)
20. грэцца на (печка)
21. асака каля (канаўка)
22. знайсці ў (малако)
23. рашчыніць цеста ў (дзежка)
24. купацца ў (Волга)
25. дараваць (мачыха)

11. Адзначце словазлучэнні, у якіх пішацца вялікая літара:

1. (У, у) здзенскі раён
2. (Д, д) унайскія хвалі
3. (П,п) ятроўская эпоха
4. (П,п)ушкінскія паэмы
5. (Б, б) ермудскія астравы
6. (Р, р) эспубліка Беларусь
7. ордэн (С, с) лавы
8. (Б, б) еларускае адраджэнне

Библиотека БГУИР

9. (Б, б) еларускі вакзал (на тэрыторыі Беларусі)
10. (Б, б) еларускія краявіды
11. (В, в) ялікая (А, а) йчынная вайна
12. (Г, г) рамадзянская вайна
13. (Д, д) ругая сусветная вайна
14. (М, м) аладзечанцы
15. (В, в) аложыншчына
16. (Э, э) зопаўская мова
17. (С, с) карынаўская прэмія
18. (С, с) карынаўскія тлумачэнні
19. (Т, т) аварыства (Ч, ч) ырвонага (К, к) рыжа
20. (П, п) ершая руская рэвалюцыя
21. (Д, д) ом ветэранаў
22. (Л, л) ітаратурны музей
23. (К, к) упалаўскія сцяжынкі
24. (С, с) із іфава праца
25. (К, к) оласаўскія чытанні

<u>12. Адзначце словы, утвораныя:</u>

<u>а) бессуфіксальным спосабам</u>

1. крыж
2. сялянства
3. чырвань
4. маладзіца
5. лістота
6. запіс
7. сібірак
8. сум
9. сааўтар
10. загад
11. схіл
12. веліч
13. хадзьба
14. падтэма
15. няроўна

<u>б) прыставачна – суфіксальным спосабам</u>

1. па-хатняму
2. голас
3. дзівосны
4. перапісчык
5. далікатны
6. восемсот
7. субяседнік
8. бліскучы
9. прыморскі
10. чародка

<u>в) шляхам складання асноў</u>

1. мімалётны
2. аўтазаводскі
3. сюды-туды
4. наводшыбе
5. шырокавядомы

<u>13. Адзначце словазлучэнні:</u>

<u>а) якія ўжыты ў пераносным значэнні</u>

1. маладое віно
2. маладая жанчына
3. малады месяц
4. малады чалавек
5. маладое дрэўца
6. свежы хлеб
7. свежая думка
8. свежае паветра
9. свежая газета
10. свежая навіна
11. залаты гадзіннік
12. залаты чалавек
13. залаты пярсцёнак
14. залатое сэрца
15. залаты пеўнік
16. стары чалавек
17. старая хата
18. стары погляд
19. старое адзенне
20. старая дарога

<u>б) якія складзены памылкова</u>

1. другая альтэрнатыва
2. музычны інструмент
3. гліністы посуд
4. балоцістая мясцовасць
5. дзейны чалавек
6. свая аўтабіяграфія

Библиотека БГУИР

7. грэцкія крупы
8. перадавы авангард
9. дзейсныя меры
10. памятныя сувеніры

14. Адзначце радкі, у якіх усе словы з'яўляюцца сінонімамі:

1. дарога, гасцінец, шлях, сцежка
2. скібка, акраец хлеба, луста
3. прамоўца, дакладчык, аратар
4. дрыгва, багна, балота, адрына
5. аўтограф, подпіс, віза
6. брама, вароты, дзверы
7. цягнік, поезд, паром
8. плот, агароджа, паркан
9. манумент, помнік, абеліск
10. каня, кнігаўка, ластаўка
11. пісьмо, ліст, аркуш
12. доля, лёс, збег абставін, ход падзей
13. моцны, дужы, легендарны, вялікі
14. рэдка, нячаста, гады ў рады
15. баец, салдат, ваяка, валанцёр, волат
16. думка, меркаванне, водзыў, разважанне
17. важны, велічны, грандыёзны, зграбны
18. мера, норма, стандарт
19. прывабліваць, прыцягваць, прымагнічваць
20. інавацыі, наватарства, ноў-хаў
21. волат, асілак, спартсмен
22. дыскусія, спрэчка, лаянка
23. традыцыя, звычай, парадак
24. халодны, нудны, шэры, густы
25. гаварыць, жупіць, зюзюкаць

15. Адзначце словы, якія пішуцца праз злучок:

1. прэсна_водны
2. плашч_палатка
3. дзесяці_павярховы
4. ружавата_чырвоны
5. маркотна_журботны
6. сямі_гадовы
7. школа_інтэрнат
8. грунтоўна_прадуманы
9. сардэчна_сасудзістыя захворванні
10. давыд_гарадоцкі
11. гладка_ствольнае ружжо
12. бледна_жоўты
13. беларуска_рускі слоўнік
14. горка_салёная вада
15. прынцыпова_новы падыход
16. адкрыта_здзеклівая ўсмешка
17. паўднёва_ўсходні
18. чыста_вымыты
19. цёмна_русы
20. рана_ўзаранае поле
21. руса_валосы
22. фізіка_матэматычны
23. века_помныя дні
24. урачыста_ўзнёслы
25. празрыста_сіняе неба

16. Адзначце назоўнікі зканчаткам *–у (-ю)*:

1. апошняга запіс_
2. газетнага артыкул_
3. у струнным аркестр_
4. густога дым_
5. бярозавага сок_
6. сукенка з паркал_
7. ваеннага парад_
8. дно басейн_
9. у час антракт_
10. аб інвалід_

Библиотека БГУИР

11.удзельнік конкурс_
12.матэрыял даклад_
13.у клунк_
14.на начлег_
15.новага праект_
16.раздзел_ кнігі
17.кульмінацыя сюжэт_
18.выйсці з полым_
19.сукенка з аксаміт_
20.прыехаць з поўдн_
21.каля ясен_
22.пры камандзір_
23.стагнаць ад бол_
24.гарэць у агн_
25.ад шэлест _лісця

17. Адзначце сказы, у якіх дапушчаны памылкі:

1. Афрыканскі поні з'яўляўся асноўным экспанатам выставы.
2. Продаж сельскагаспадарчых тавараў ішла бойка.
3. З якаснага пап'е-машэ былі вылеплены архітэктурныя дэталі.
4. Маці прыгатавала смачны рагу з вострым соусам.
5. У салоне ўспыхнула сігнальнае табло.
6. На абмеркаванне гэтай тэмы быў накладзены табу.
7. Дзяўчынка аказалася неспадзяваным ляўшою.
8. На душы было лёгка, нібы раптам адтуль была змыта ўся накіп.
9. Вокны ўпрыгожвалі новыя жалюзі.
10. Да поўначы раіўся Міколка з дзедам, як лепш зрабіць справу.
11. Дзвер у пакой была адчынена.
12. Тэкст быў прыгожа выведзены сінімі чарніламі.
13. Ганна Мікалаеўна займала пасаду старшага металурга.
14. Кот Васька апынуўся маёй цёзкаю.
15. Шыпы на адным буцы былі чамусьці ніжэйшыя, чым на другім.
16. У падазронага было моцнае алібі.
17. Шмат радасцей выпала яму на долю.
18. Ён валодае аўтарытэтам у супрацоўнікаў інстытута.
19. На паляўнічага накінуўся пажылы мядзведзь.
20. Народныя песні спявалі маладыя маладзіцы і дзве старэнькія бабулькі.
21. Шмат твораў стварыў Я. Купала для дзяцей.
22. Я ўважліва слухаў Міхася, з хваляваннем углядаўся ў яго прасветлены твар натхненнем.
23. Большасць пнёў ужо счарнела.
24. Пісьменнік дакладна пазнае жыццё сялян.
25. Калі-нікалі на зямлю спадала некалькі кропелек дажджу.

18. Адзначце дзеясловы з няправільна ўжытымі канчаткамі:

1. прашчабечыш (ты)	5. будуяць (яны)	9. можыце (вы)
2. раскалышашся (ты)	6. клічуць (яны)	10.мелюць (яны)
3. счэпіць (ён)	7. вяжаць (яны)	11.хочаць (яны)
4. будуеш (ты)	8. шэпчаць (яны)	12.куеце (вы)

Библиотека БГУИР

13.бачыш (ты)
14.бачаце (вы)
15.гледзіце (вы)
16.ведзіце (вы)
17.бераце (вы)
18.тчэце (вы)
19.нясеце (вы)
20.сечаце (вы)
21.ідзеце (вы)
22.жывяце (вы)
23.везяце (вы)
24.выганеш (ты)
25.бярэм (мы)

19. Адзначце сказы са стылістычна-граматычнымі памылкамі:

1. Няма на свеце прыгажэйшага і мілейшага краю за той, дзе ты нарадзіўся.
2. Папаўшыся ў палон, у яго хапіла мужнасці не выдаць таварышаў.
3. Не навучыўшыся сам, не вучы каго іншага.
4. Вяртаўшыся з задання, яго злавілі фашысты.
5. Выйшаўшы з падвала, нават немцы аддалі Плужнікаву чэсць.
6. Суніцы саладзейшыя за клубніцы.
7. Чытаючы “Альпійскую баладу” В. Быкава, на шчацэ цяклі слёзы.
8. Доўга не разважаючы, яго цяжкая рука з гучным пляскам апусцілася на шчаку аб’ездчыка.
9. Перагортваючы старонкі беларускай класікі, адбываецца сустрэча з творчасцю Я. Купалы, Я. Коласа, М. Багдановіча.
10. Хутка абуўшыся, Аляксандр Раманавіч узяў старэнькі вышыты ручнік і вярнуўся ў зямлянку.
11. Сонца, зрабіўшы свой штодзённы кругабег, апусцілася зусім нізка.
12. Прайшоўшы два кіламетры па горнай тропцы, быў зроблены прыпынак.
13. Плылі, успыхвая, у вясновую даль мяккія акорды.
14. Наадварот, Івану ўсе дваццаць два гады сумеснага жыцця было прыемна, што жонка яго выглядае прыгажэй усіх у Добрынцы.
15. Дзядзька, закасаўшы рукавы, нешта шукаў на дне ракі.
16. Жывучы ў пана, мы бачылі, як вобраз Міхала на нашых вачах становіцца другім.
17. Каля дарогі,уладна развесіўшы голле, стаялі тры высокія старыя таполі.
18. Брат вышэй за сястру на тры сантыметры.
19. Твар бабулькі здалёк здаецца не большы за добрую бульбіну.
20. Самае найвысокае дрэва расло збоку.
21. Іван забыўся пра ежу, адсунуў талерку.
22. Журавіны буйнейшыя, чым брусніцы.
23. Вышэй, ярчэй узнімем молат, распалім горны гарачэй.
24. Кватэра гэта была многа лепшая ад яго кватэры.
25. Заднія ногі зубра больш вышэйшыя за пярэднія.

20. Адзначце лічэбнікі, у якіх пішацца

а) *ь* (мяккі знак):

1. пяц_дзесят
2. абедз_ве
3. восем_сот
4. міл_ён
5. шэсц_сот
6. дзевяц_сот
7. сем_
8. шас_цісоты
9. вос_мы
10. пяц_ю
11. сем_сот
12. дз_ве
13. вас_мідзесяты
14. міл_ённы
15. шэсц_дзесят

Библиотека БГУИР

16. восем_дзесят
17. дз_весце
18. міл_ярд
19. пяц_сот
20. сем_наццаць

б) літара *а:*

1. ч_тыры
2. ш_сцьсот
3. ст_тысячны
4. абодв_
5. тр_хсот
6. трыст_
7. в_сьмы
8. сор_к
9. ш_сцьдзесят
10. чатыр_хсоты

21. Адзначце сказы, у якіх ужываецца зваротны займеннік *сябе*:

1. Максіму Сцяпанавічу, далёкаму да хітрыкаў у адносінах з людзьмі, стала не па___.
2. Ты кепска ведаеш самога ___.
3. Сам ад ___ не пабяжыш упрочкі, ___самога цяжка перагнаць.
4. Што ні кажы, а жыццё ўжо само па ___ ёсць радасць.
5. Лабановіч чуўся не па ___ у кампаніі дзяўчат.
6. Пчолка ўсю ___ аддае вялікаму зямному жыццю.
7. Дзед нішто ___ жыве.
8. Не хвалі сам ___, хай другія пахваляць.
9. Сваю ношу трэба несці на ___.
10. Сам ад ___ не ўцячэш.
11. Як нейкі праклён, носіць на ___ грэх бацькоў сваіх.
12. Людзі могуць толькі паспагадаць, але ўзяць на ___ частку людскога гора ніхто не хоча.
13. − Убрацца б, як цар, ды мець бы ___ такую маладзіцу!
14. Дубейка лічыў ___ найпершым кавалерам.
15. – Дудкі, − казаў сам ___ Лабановіч, выходзячы ад паненак.
16. Замкнуцца ў ___.
17. Дырэктар пайшоў да ___ ў кабінет.
18. Ён выбраў працу не па ___.
19. Яны пакінулі пасля ___ добрую памяць.
20. Калі б я быў дзіцём, я лёгка ўявіў бы ___ таго чараўніка, які ў старадаўнія часы прыйшоў у наш край.
21. Сам ___галава.
22. Арлянём ___ у сне бачу, не знаю спакою.
23. – А ўжо і позна, − зазначыў ___ Лабановіч.
24. Ён жыва ўявіў ___ той момант, калі будзе нерухомым.
25. А горай за ўсё тое, што перад смерцю мы бездапаможныя і слабыя і не маем спосабу адхіліць яе ад ___.
26. Кожнаму трэба зірнуць на ___ збоку.
27. Сядзіць ___ манашак. І ўсё ў гэтыя кніжкі пазірае.
28. Нечакана для ___ самога ён спыніўся і задумаўся.
29. На кароткі міг ён як бы адлучыўся ад ___ самога.
30. Перш за ўсё гэта сварка сама па ___ непрыемна.

Библиотека БГУИР

22. Адзначце словазлучэнні з няправільным ужываннем дзеепрыметнікаў:

1. памыты посуд
2. расцвіўшыйся бэз
3. пабудаваты дом
4. забытыя наказы
5. узніклае пытанне
6. рухаючыя сілы
7. пражыты век
8. стаіўшыйся вецер
9. падсохлая бульба
10. спыніўшыйся дождж
11. спечаны яблык
12. растапыратыя пальцы
13. прыліплы попел
14. абсмяяты план
15. стаміўшыйся чалавек
16. выкананы загад
17. спетая песня
18. паспеўшы яблык
19. збянтэжыўшыйся хлопчык
20. зневажаемае слова
21. зламатая галіна
22. абвісшыя рукі
23. прапанаваны білет
24. пасталеўшая сястра
25. дзейны чалавек

23. Адзначце сказы са стылістычна-граматычнымі памылкамі:

1. Седзячы на канапе, маці чытала кніжку.
2. Ішлі яны не спяшаючыся, выбіраючы глухія лясныя дарожкі.
3. Ідучы па знаёмай сцяжынцы, на душы ўзнікае нейкая крыўда.
4. Узяўшы ў рукі сшытак, ён паведаў мне гісторыю горада.
5. Пакідаючы краіну, у душы ўзнікае пачуццё горычы і смутку.
6. Наставіўшы белыя ветразі крылаў, плануюць буслы.
7. Кожны раз, ідучы з воласці, яму кідаецца ў вочы гэты манастыр.
8. Змяніўшы насціл на мастку, паміж цеслярамі пайшла іншая гаворка.
9. Бясконцы рой залатых іскраў выпускаў паравоз, агністаю паласою вызначаючы сабе дарогу.
10. Падняўшы ўгору твар, ён яшчэ доўга слухаў пераразвон жаўрукоў.
11. Вярнуўшыся з працяглай вясковай паездкі ў горад, усё здаецца табе тут інакшым, чым ты пакідаў.
12. Дачасна, не паспеўшы як след зацвісці, пачаў сохнуць лён.
13. Дуб стаяў, далёка выцягнуўшы тоўстае сучча.
14. Зірнуўшы назад пад стрэхі родных хат, успамінаецца дзяцінства.
15. А лес, развесіўшы свае галіны, маўкліва слухаў гімн вясне.
16. Калышацца змёрзлае шчаціннне кустоў, атрасаючы з сябе снег.
17. Ідучы па сцежачцы, стала зусім ціха і распагодзілася.
18. Пад'язджаючы да Мінска, у нас сапсаваўся настрой.
19. Рыхтуючыся да экзаменаў, у нас узніклі незразумелыя пытанні.
20. Гледзячы на гэтыя здымкі, успамінаюцца радкі з песні.
21. Выходзячы з пакоя, у вочы кінулася аб'ява.
22. Нягледзячы на сваю хваробу, Максім Багдановіч шмат працаваў.
23. Хлопцы маўчалі, седзячы на беразе рэчкі і думаючы аб сваіх планах.
24. Васіль, устаўшы, адхінае гардзіну, рашуча расчыняе акно.
25. Падмацаваўшыся, Сцёпка сеў за ўрокі.

Библиотека БГУИР

24. Адзначце словы, якія пішуцца разам:

1. выцерці на_суха
2. паскардзіцца на_памяць
3. кінуцца на_ўцёкі
4. адносіць у_бок
5. ісці ў_прочкі
6. ішлі ў_сямёх
7. у_сямёх месцах
8. у_бок лесу
9. ісці па_ціху
10. узяць на_парукі
11. сказаць на_паследак
12. прыняць на_ўра
13. стаяць на_смерць
14. плакаць на_ўзрыд
15. быць на_пагатове
16. быць на_відавоку
17. зрабіць на_злосць
18. прыйшоўся да_спадобы
19. дзяліць па_роўну
20. усесціся па_двое
21. у_глыб ракі
22. зрабіць як_след
23. брысці ў_сляпую
24. крыкнуць на_хаду
25. у_восень сустрэцца

25. Адзначце сказы, у якіх *НЕ* пішацца асобна:

1. Зубр быў н_ адзін.
2. Прыход яго быў н_ дарэчны.
3. Пытанне было зусім н_зразумелае.
4. Паказалася н_ абжытая навасёламі мясцовасць.
5. Н_ раз разведчыкі натыкаліся на засаду.
6. Н_ дасыпаць збожжа ў засек.
7. Яго адказ быў далёка н_ бліскучы.
8. Косця працаваў н_ пакладаючы рук.
9. У рабоце выяўлены н_ заўважаныя настаўнікам памылкі.
10. Словы былі вельмі н_ ветлівыя.
11. Пярсцёнак быў н_ сапраўдны, а падроблены.
12. Н_ дацягнуць план паставак.
13. Памяшканне н_ праветрана.
14. Н_ варта так ліслівіць!
15. Н_ гледзячы на дрэннае надвор’е, мы паехалі на экскурсію.
16. Н_ бойся, дружа, бур і цішыні.
17. Н_звычайнай, нейкай новай з выгляду здавалася зараз яму Беларусь.
18. Пакой н_прыбраны.
19. Задача нікольки н_ лёгкая.
20. Я н_ супраць.

26. Адзначце нумары слоў, дзе пішацца *не (ня):*

А) Н.. адзін[1] з прысутных н.. вымавіў[2] н.. слова[3].

Б) Магчыма, што прастор двару надавала н..звычайная[1] чысціня навокал: н..дзе[2] н.. валялася[3] н.. парушынкі[4], усюды падмецена, пасыпана чыстым пяском.

В) Н..як[1] н..чакана[2] змоўкла вёска, н..чуваць[3] было н.. галасоў[4], н.. шуму[5] машын, толькі на рэчцы глуха грукала турбіна і шумела вада.

Г) Больш н..пакоіла[1] іншае: н..дрэнныя[2] работнікі, перадавыя па сваіх поглядах, якія даўно ўжо н.. верацъ[3] н.. ў бога[4] н.. ў чорта[5], замнога п’юць.

Библиотека БГУИР

Д) Здавалася, нейкая н..разгаданая[1] н..кім[2] тайна хавалася глыбока ў яе душы, і н.. з чым[3] н..параўнальнае[4] замілаванне ахоплівала Алеся, калі ён сустракаў гэтую н..знаёмку[5], якая так н..спадзявана[6] з'яўлялася і знікала… Але н.. ён[7], н.. яна[8] так і н.. рашаліся[9] загаварыць.

27. Адзначце сказы з моўнымі памылкамі:

1. Праз некалькі дзен пытанне было ўрэгулявана.
2. З маленства люблю я лясы.
3. Зборная краіны заваявала першае месца ў гэтым паядынку.
4. Ахвяры аўтамабільнай катастрофы ніякіх прэтэнзій не заявілі.
5. Бор шуміць маладым падлескам.
6. Усе цікавіліся пра тэрмін здачы экзаменаў.
7. Мужчына аплаціў за праезд і ўсеўся на свабоднае месца ў канцы аўтобуса.
8. Сёння цяжка сказаць, хто першы прыдумаў святы.
9. Побач з іншымі суіснавала яшчэ некалькі прычын кепскага настрою.
10. Пяць галоў кароў скублі траву на лузе.
11. На свеце шмат гарадоў, вялікіх і малых.
12. Сёння павінен быў адбыцца ўрок, прысвечаны гісторыі роднага краю.
13. Выступленне знайшло шырокі водзыў сярод грамадскасці.
14. Аўтар прывеў вялікі фактычны матэрыял.
15. Дакладчык на гэтым абмежаваўся.
16. У чалавека ёсць скарб, які перайшоў да яго ад продкаў.
17. Бацька прыгадаў аб тым, што калісьці быў ужо тут.
18. Памятаю, я захварэў ангінай і не пайшоў з хлопцамі па арэхі.
19. У лес прыйшлі з бацькамі два малыя грыбнікі.
20. Дзве трэціх канцэртнай залы былі заняты вайскоўцамі.
21. Абодва хлопчыка сядзелі з вудамі каля дуба.
22. Аўтобус праходзіў праз веску тры разы ў тыдзень.
23. Я аддзякавала брата за яго добрыя адносіны да мяне.
24. Вёска была за два кіламетры ад шашы.
25. У сваім апавяданні пісьменнік апісаў аб прыродзе Міншчыны.

28. Адзначце сказы, у якіх на месцы пропуску ставіцца працяжнік:

1. Вялікая справа _ са звычайнай гліны зрабіць цудоўную вазу.
2. Выканаць план _ важнейшая задача, якая стаіць перад намі.
3. Па-ранейшаму звіняць ручайкі _ і гэты звон у палявой цішыні асабліва меладычны.
4. Жанкі жалі сярпамі жыта, а мужчыны _ дакошвалі куп'істую сенажаць.
5. Дожджык мочыць _ сонца сушыць.

Библиотека БГУИР

6. Усюды чуецца жыццё, яго працяг шырокі: дзе пруд, дзе гай, дзе азярцо _ усё лагодзіць вока.
7. Васіліна акінула позіркам поле _ і глыбока ўдыхнула чыстае, насычанае лёгкай веснавой парнасцю паветра.
8. Без розных прыгод _ і жыццё не жыццё.
9. У прастаце _ сіла.
10. На гары стаіць хваіна, а ў даліне _ вербалоз.
11. Лес застогне ўначы _ ды ваўкі завыюць.
12. У кастрычніку гром _ зіма без снегу.
13. Падоўгу раніца ў туманах сонца носіць, антонаўкаю грукаюць сады, ідуць са свежым збожжам паязды, а павуціння ўслед, як быццам толькі з кросен, _ так неўзаметку падступае восень.
14. Каб належным чынам весці гутарку _ трэба перш за ўсё ўмець слухаць таго, з кім гаворыш.
15. Маці будзіла снедаць _ ён не ўстаў.
16. Самая балючая рана _ ад свайго дзіцяці.
17. Мы _ людзі свабодныя _ вольныя птахі.
18. Бліснула маланка _ стала відно, як удзень.
19. У познюю восень вада пад мастом _ чыстая і халодная.
20. Жыццё не стаіць _ трапечацца, рухаецца, як крыніца б'е.
21. Неба _ напружанае, бясконцае _ звініць і звініць, як тоненькая струна.
22. Усе ў вёсцы ведалі _ не ўмеў ні скардзіцца, ні жаліцца стары.
23. Ігнараваць мову _ значыць ігнараваць народ, нацыю.
24. На ўсход не вельмі зірнеш _ сонца ўзяло сваё.
25. Ужо пры Рагвалодзе Полацкае княства _ моцная ўсходнееўрапейская дзяржава.

29. Адзначце сказы, у якіх на месцы пропуску трэба паставіць коску:

1. Буслы збіраліся ў чароды _ і доўга стаялі на грудах _ або ляніва аглядалі лагчыны.
2. Бывала, нідзе не пачуеш аніякага голасу _ ні дома, ні на вуліцы.
3. Манатонна _ жаласна і сумна птушка свішча ў гушчары альховым.
4. Чорны мак _ ды смачны _ белая рэдзька _ ды горкая.
5. Усё было ў гэтых песнях: прастор бязбярэжных палёў _ і шум крыніцы пад гарою _ і мілы шэлест.
6. Паабапал – звычайная палеская роўнядзь з лясамі _ і пералескамі _ і з доўгімі россыпамі _ і малюсенькімі лапікамі чысцюткага жоўта-белага пяску.
7. Кандрат Крапіва вядомы не толькі _ як байкапісец, але і як драматург.
8. Здавалася _ абоз пройдзе спакойна і нічога не здарыцца.

9. У бацькі былі густыя _ пшанічныя вусы.
10. Сёлета ўрадзіла густое _ буйное жыта.
11. Васіль адчуваў, што_ калі ўпадзе ў снег, то ўжо не ўстане.
12. Відаць _ тут быў нядаўна рамонт і яшчэ не паспелі зрабіць парадку.
13. Часам чуваць тут стрэлы _ ды праедзе на кані пагранічнік.
14. Мякка сцеле _ ды мулка спаць.
15. Яна паспешліва паставіла на стол вячэру _ і сама села побач.
16. Тады _ калі я быў тут упершыню, у вакзале быў рамонт.
17. Якраз у тыя дні пачаліся халады _ і нападаў снег.
18. Памяць маёй зямлі аб вайне _ і ў старадаўніх гарадзішчах, і ў курганах, параскіданых па ўсіх кутках Беларусі.
19. Няхай думкі мае пабягуць чарадой _ як чародкамі хмары бягуць.
20. Высокі _ шыракаплечы _ ён рухаўся імкліва _ выпрастана _ як салдат _ гатовы да далёкага маршу.

30. Адзначце сказы, у якіх падкрэсленыя словы адасабляюцца:

1. Пугач здаецца тлустым з выгляду.
2. Віхура скажам на страсе завею ў студзені нясе.
3. Ніхто здаецца не выклікаў падазрэння.
4. Бацька глядзіць на мяне і нарэшце смяецца.
5. Праўда браліся мужчыны за справу як відаць без усякага апетыту.
6. Праўда вачэй не засмуціць.
7. Словам чалавек – гэта гучыць горда!
8. Малайчына чэснае слова маладзец!
9. Гэта быў мо цуд калісьці.
10. У лесе казалі многа ваўкоў.
11. Рыба хоць ты плач на кручок не бралася.
12. Спрэчкі былі гарачыя, бо само пытанне было так сказаць цікавым і важным.
13. Як быццам і людзей стала на вуліцах больш, і рух аўтамашын і трамваяў жвавейшы.
14. Агароджа акаймавала нядаўна пусты яшчэ квартал, і з-за яе відаць ужо цагляная кладка сцен.
15. Марскія хвалі відаць заўсёды тояць у сабе ўспаміны пра мінулае.
16. Дарога з узгорка была добра відаць.
17. Садок быў праўда невялічкі.
18. Праўда вочы коле.
19. Інакш кажучы ты мне адмаўляеш?
20. Я між іншым тут упершыню.

Библиотека БГУИР

31. Адзначце сказы, у якіх падкрэсленыя словы (словазлучэнні) адасабляюцца:

1. Да горада вяла шаша абсаджаная старымі разгалістымі асінамі.
2. Дужы энергічны яшчэ ўчора сёння ён выклікаў непакой за жыццё.
3. Маленькая знадворку будка ў сярэдзіне была досыць памястоўная.
4. У яго была высокая гарбатая спіна і дужы шырокі карак.
5. Шчодра напоеныя ранішняй летняй расой яшчэ ніжэй апусціліся долу спелыя жытнёвыя каласы.
6. Выла, гуло ў коміне, секла снегам у замураваныя холадам вокны.
7. Распасцерлася ноч глухая чорная задуменная.
8. Яны шчаслівыя ўпэўнена пойдуць дарогай сваіх бацькоў.
9. Напэўна, усё астатняе належала тут мінуламу скаронаму тленам і небыццём.
10. Зубраня было вельмі вясёлае, жвавае і любіла забаўляцца.
11. Высокі вечна малады у ззянні зор і рос свае гады, як жалуды, дуб на зямлю атрос.
12. Ішла трэцяя пасляваенная снежная і марозная зіма.
13. Трое спакойна павярнулі да шчодра асветленага помніка цяжкай вайне і Вялікай Перамозе.
14. Шэрымі плямкамі выбіваўся і леташні бруснічнік свежы і сакавіты.
15. Накрыўшы кепкай нерасчасаную сівізну, дзед выйшаў з хаты.
16. Па абодва бакі ляжала нядаўна ўзараная чорная зямля.
17. Па доўгім калідоры хадзілі ўзад і ўперад толькі што прыехаўшыя сяляне.
18. Узрушаны, усхваляваны Барашкін не мог уседзець на адным месцы, доўга хадзіў па пакоі.
19. На пляцоўках, у будцы, на тэндары – рабочыя замурзаныя, у засмаленым адзенні.
20. Стомлены хадою, думкамі і ўсім перажытым за апошні час ён (Нявідны) прылёг на голы тапчан і заснуў цяжкім сном чалавека змучанага маральна і фізічна.

32. Адзначце сказы, у якіх падкрэсленыя словы (словазлучэнні) адасабляюцца:

1. Яму Васілю даручана адказная задача.
2. А ветрык злодзей не стрывае, з-за хаткі хітра налятае.
3. Некалі на Палессі жыў славуты музыка Іванка.
4. Адзін толькі лес нямы сведка гэтай праявы стаяў вакол густой сцяной і маўчаў.
5. Між магутных сцвалоў высокіх дрэў зіхаціць сіняя гладзь возера Свіцязь.
6. Сабака па клічцы Амур упэўнена пайшоў па следу.

Библиотека БГУИР

7. На гасцінцы, у вярсце ад чыгункі, стаяла хата казённага лесніка Лукаша.
8. У беларускіх лясах гняздзіцца жаўна або чорны дзяцел.
9. Палкоўнік у адстаўцы Андрэй Сяргеевіч Кавалёў сышоў з дарогі і прысеў на паваленую бярозу.
10. Сын батрака Кузьма Чорны з маладых год наглядаў гаротнае жыццё вясковай беднаты.
11. Выдатны паэт і крытык Максім Багдановіч вылучаўся глыбокай і шырокай адукацыяй.
12. Госця маладая дзяўчына сядзела ў пакоі і ціха размаўляла з маці.
13. Чырвоным ліхтаром вісіць на краі неба планета Марс.
14. Як лекавая расліна журавіны вядомыя са старажытных траўнікаў і лячэбнікаў.
15. Шыпшына або дзікая ружа не любіць нізкіх мясцін.
16. У гісторыі навучальных устаноў асобае месца займае гэты перыяд першыя пасляваенныя гады.
17. Тонкая натура яна адчула насцярожанасць, з якою ставілася да яе суседка.
18. Дуб як вежа вартавая.
19. Вялікі гуманіст Якуб Колас быў заўсёды прасякнуты клопатам пра чалавека.
20. Словы дзядзькі гучалі як прароцтвы.

33. Адзначце сказы, у якіх выдзеленыя словы адасабляюцца:

1. На станцыі шумеў паравоз ціха і роўна нібы баючыся парушыць спакой лесу.
2. Каля хаты ў садочку
Схіліўшысь ціхенька ў куточку
Стаялі дзве вярбы старыя.
3. Рос на лес гледзячы.
4. Маўчыць зямля набракшы сокам.
5. Выветрыўшы неба ходзяць халады.
6. Асірацелыя старыя дубы ў чорных шапках бусліных гнёздаў спакойна стаялі не варушачы ніводным лістом.
7. Які ж бы толк быў і парадак, каб ён служыў спусціўшы рукі?
8. І наўсцяж краінаю, радасць услаўляючы, песні салаўіныя льюцца не сціхаючы.
9. Сапраўдную гісторыю народа нельга ведаць не ведаючы вуснай народнай творчасці.
10. Млын працаваў не сціхаючы.
11. Высока ў небе ўзвіліся жаваранкі спевам сваім вітаючы нараджэнне дня.

Библиотека БГУИР

12. Не змаўкаючы гула завіруха.
13. Зачапіўшыся за верхавіны дрэў над возерам сонца ўжо роўна дагарала там.
14. Сядзіць нехта сагнуўшыся і ўтуліўшыся ў каўнер.
15. Цалюткі дзень бегаеш па вуліцы язык высалапіўшы.
16. Адчуўшы цяпло ажываюць шмат якія заснуўшыя было на зіму насякомыя.
17. Іван пачуўшы пра жонку вылез з машыны.
18. Іван Васільевіч ішоў не спяшаючыся.
19. Дом быў даўно апусцелы і мяркуючы па ўсім ціха паміраў на скасабочаным дзіравым падмурку.
20. І слухаюць яго вушы развесіўшы.

34. Адзначце сказы, у якіх на месцы пропуску ставіцца коска:

1. Удалечыні сінее лес _ і адтуль вецер прыносіць густы водар прэлай зямлі.
2. Як толькі разднела _ і чуць узышло сонца, пачалі збірацца вучні.
3. Адпалымнела світанне _ і над горадам выглянула нізкае сонца.
4. У лесе было сыра _ і нават зябка.
5. Апошні раз расступіўся лес _ і перад вачамі настаўніка раскрылася шырокая кругавая палянка, вясёлая і прыветная.
6. Хадзіў _ і спыняўся, прагна дыхаў, доўга глядзеў.
7. Унізе _ і ў ветраны дзень цішыня.
8. Бяскрайні стэп _ і мора травы.
9. Вечарэе _ і пахне кветкамі.
10. Сына трэба жаніць _ды і дачка на выданні.
11. Стары ўсміхнуўся _ і ўсмешка разгладзіла густыя маршчакі на лбе.
12. Горка часам праца _ды хлеб ад яе салодкі.
13. Багата адгуло паводак _ і адцвіло на лузе траў.
14. Шмат злажылі казак _ і легенд _ і песень людзі пра балота, пра сваё Палессе.
15. Пот заліваў вочы, але _ каб не выдаць сваёй слабасці, хлопец не кідаў вёслаў.
16. Чутно было _ як дрыжыць яе голас.
17. На ўскраіне горада машына спынілася, таму _ што сталі пярэднія.
18. Трэба падумаць _ і як сустрэць вясну.
19. Міхась ведаў, што _ калі пойдзе па сцежцы, убачыць стары млын.
20. Прырода адкрываецца чалавеку не проста так, а тады _ калі ідзе ён да яе са сваёй думкай.

Библиотека БГУИР

35. Адзначце сказы, у якіх на месцы пропуску ставіцца коска:

1. Вечарам _ калі на небе запальваліся першыя зоры, падарожнікі спыніліся на начлег.
2. Там _ дзе еднасці і згоды няма ў людзей, праца іхняя заўсёды марна прападзе.
3. І след неўпрыкметку знік _ як і не было.
4. І лёгка было мне, і плакаў я, таму _ што ўсё смяялася навокал.
5. Сюды прыязджаюць _ каб пакланіцца памяці вялікага земляка.
6. Чалавек зрабіў выгляд, быццам нічога не здарылася і _ што ўсё ідзе звычайным ходам.
7. Было так ціха _ што выразна чулася вясёлае бульканне халоднага ручая.
8. Можа, і не варта было плакаць, але _ як лёгка пакрыўдзіць дзіця і _ як цяжка супакоіць.
9. Гадавалі веліканаў _ каб дужэў народ-асілак, налівалася каб сіла незгінальная ў плячах!
10. Усе хвалілі трактар мінскі, таму _ што слаўна ён араў.
11. Убаку _ дзе дарога падступала к зараснікам жаўцеў яшчэ новы масток.
12. Зімой і летам, нават _ калі позна ноччу вяртаўся з дарогі, ён уставаў у шэсць гадзін раніцы.
13. Няма для мяне найшчаслівейшых хвілін _ як ехаць дамоў.
14. Цэлае пакаленне выстаяла, таму _ што ноша была падзелена ў асноўным на кожнага.
15. Дзе няма ахвоты _ там няма работы.
16. Працавалі мы _ бог ведае колькі.
17. Мірон проста бег _ куды ногі нясуць.
18. Завея круціла так _ што за які дзесятак метраў цяжка было заўважыць чалавека.
19. Я люблю час _ калі блізіцца зіма.
20. Тады _ калі я быў тут упершыню, у вакзале быў рамонт.

36. Адзначце сказы, у якіх на месцы пропуску ставіцца двукроп'е:

1. Кавалкамі чыстага неба сінеюць азёры _ грознымі вартавымі стаяць вячыстыя дубы на лугах.
2. Звыклыя гукі напомнілі лясныя гушчары _ у галлі заварушылася сонная птаха, піскнуў заяц, бязгучна мільгануў кажан.
3. Андрэй быў у добрым гуморы _ гэта адразу кідалася ў вочы.
4. Не сядзіцца ў хаце хлопчыку малому _ кліча яго рэчка, цягнуць санкі з дому.
5. У народзе гавораць так _ лянок не любіць лянот.
6. Яно ўсё ўмее, чалавечае сэрца _ кахаць і ненавідзець, быць мяккім і жорсткім, смелым і баязлівым.

Библиотека БГУИР

7. Душой я вольны чалавек _ і гэткім буду цэлы век!
8. Ішоў лесам _ слухаў птушыны хор.
9. Мне снілася _ шэры рассеяўся змрок.
10. Пайшоў на сяло _ трэба склікаць сход.
11. Заспявалі песню _ асабліва прыгожа спявалі жанчыны.
12. Усіх хвалююць пытанні _ чаму здарылася гэтая катастрофа, хто вінаваты.
13. Сінеўся бор, цякла вада _ скрозь пахла мёдам і травою.
14. І дзіва дзіў _ рука самлела, слязамі вочы заліліс…
15. Рыбак адчуваў _неўзабаве пачнецца світанак.
16. Застане ранак іх сярод поля _ ужо, відаць, не выкруціцца.
17. Ён не хацеў спускацца ў лог _ баяўся засесці ў гурбах.
18. Убачыўшы яго, Рыбак ажно жахнуўся _ так проста было дагнаць іх цяпер, нават уночы.
19. І ён з надзеяй пачаў азірацца па баках _ недзе ж павінна быць хоць якая-небудзь сцежка.
20. Удасца ім зашыцца ў лес _ можа адарвуцца ад даганятых.

37. Выберыце правільны варыянт пастаноўкі знакаў прыпынку на месцы пропускаў:

А) Глянуў у акно _ поўны ясны месяц асвятляў вёску _ халодныя промні блішчэлі на лапінах снегу _ што прытуліўся ля плоту.
1. коска, коска, двукроп'е;
2. коска, коска, працяжнік;
3. двукроп'е, коска, коска;
4. працяжнік, коска, двукроп'е;
5. коска з кропкай, коска, коска.

Б) Праз некалькі гадзін _ калі вяртаўся назад _ зноў зазірнуў сюды і ўбачыў зусім іншае _ мурашкі заняліся тэрміновым рамонтам.
1. коска, коска, двукроп'е;
2. коска, коска, працяжнік;
3. двукроп'е, коска, коска;
4. працяжнік, коска, двукроп'е;
5. двукроп'е, коска, коска з кропкай.

В) Глянь ты, слаўны ўладар, на палеткі свае _ сарачні там сох бачыш _ як блудзе _ а ці чуў ты _ аб чым там араты пяе _ дзе і як жывуць гэтыя людзі?
1. коска, коска, двукроп'е;
2. коска, коска, працяжнік;
3. двукроп'е, коска, коска;
4. працяжнік, коска, двукроп'е;
5. двукроп'е, коска, коска з кропкай, коска, коска.

Г) На свеце часта бывае так _ што самая простая справа _ сама праўда пазнаецца цаной вялікай пакуты _ надта цяжкая дарога прыводзіць да такога пазнання.

1. коска, коска, двукроп'е;
2. коска, коска, працяжнік;
3. двукроп'е, коска, коска;
4. працяжнік, коска, двукроп'е;
5. двукроп'е, коска, коска з кропкай, коска, коска.

Д) Дубы не маўчалі _ шумелі лісцем _ асабліва калі была навальніца _ ліў дождж.

1. працяжнік, коска, коска;
2. двукроп'е, коска, коска, коска;
3. коска, двукроп'е, коска;
4. коска, коска, коска.

<u>38. Якая схема адпавядае пастаноўцы знакаў прыпынку ў наступным сказе з простай мовай?</u>

А) Ведаем мы гэтых пустэльнікаў зноў падміргнуў Дубейка (У, у) ціхай вадзе чэрці водзяцца.

1. – П, – а. – П?
2. – П, – а. – П.
3. А – П! – П.
4. – П, – а, – п.

Б) Дазвольце пазнаёміць сказаў Саханюк і падвёў калегу да пісара (Ц, ц)ельшынскі настаўнік.

1. – П, – а. – П.
2. – П, – а. – П!
3. – П, – а: – П.
4. – П, – а, – п.

В) Хадзем у хату і гарэзліва блiснула вачамі (Т, т)ы прывёз дзённікі, праўда?
(Я, я)на любіла чытаць яго дзённікі, хоць верыла не ўсяму ў іх.

1. – П, – а. – П? – А.
2. – П, – а. – П.
3. – П, – а. – П… – і а.
4. – П, – а, – п.

Г) Крушынскі сказаў Д (д)обра, я зараз і выйшаў з хаты.

1. А: П! – а.
2. А: П! – А.
3. А: П, – а.
4. А – П! – а.

Библиотека БГУИР

Д) Ведаеш, мамачка, каго я прывяла весела сказала дачка і таемна прашаптала Гэта той, якога мы калісьці ратавалі ад немцаў.

1. П, – а, – П.
2. П, – а: – п.
3. П? – а і а: – П.
4. П, – а,: П.

39. У якім парадку трэба размясціць сказы, каб атрымаўся тэкст:

А) 1. Заўважыў непадалёку пушынку – кінуўся насустрач ёй. 2. Жаўтакрылы за ёю. 3. Лётае на ўзлеску матылёк. 4. Пушынка падскочыла вышэй. 5. Дагнаў, стукнуў яе крылом так, што пушынка паляцела ўніз. 6. Яму дакорліва пракрычаў з кустоў дрозд.

1) 1, 3, 5, 6, 2, 4.
2) 3, 4, 6, 5, 2, 1.
3) 3, 1, 4, 2, 5, 6.
4) 4, 2, 1, 3, 6, 5.
5) 5, 6, 2, 1, 4, 3.

Б) 1. Я схапіўся рукою за сцябліны, спыніў байдарку і прыглядаюся ўважліва. 2. Гарбаносая галава быццам ляжыць на вадзе, цямнее маленькім астраўком загрывак. 3. За паваротам цямнее ў вадзе нешта вялікае. 4. Ад гэтай плягі лось і схаваўся ў пратоцы. 5. Вочы заплюшчаны, вушы зрэдку варушацца, а вакол галавы незлічоным роем кружацца камары, мушкі, авадні, сляпні.

1) 1, 3, 5, 2, 4.
2) 3, 4, 2, 5, 1.
3) 1, 2, 5, 3, 4.
4) 3, 1, 2, 5, 4.
5) 3, 4, 2, 1, 5.

В) 1. Надта ж памыляюцца тыя, хто лічыць перыядам аздараўлення дзяцей толькі лета. 2. Зіма… 3. Калі не выкарыстана для ўмацавання здароўя зіма, то і лета не прынясе карысці. 4. Якія выдатныя магчымасці для выхавання і развіцця дзяцей схаваны ў гэтай цудоўнай пары! 5. Я прывучаў малых быць на марозе, дыхаць чыстым марозным паветрам.

1) 2, 3, 5, 1, 4.
2) 3, 4, 2, 1, 5.
3) 1, 3, 4, 5, 2.
4) 2, 4, 1, 3, 5.
5) 2, 5, 1, 4, 3.

Г) 1. За колькі дзён, якія ён адсутнічаў, сініца зноў адвыкла, і цяпер дзве з іх лёталі над галавой, пераскоквалі на бярозах з галіны на галіну і

Библиотека БГУИР

піскалі гучна і весела. 2. Максім карміў сініц. 3. Яго любімы занятак, маленькая радасць – эксперымент з прыручэннем сініц. 4. Нарэзаў дробненькія кавалачкі сала, паклаў на далонь і, выйшаўшы на ганак, выставіў руку і не глядзеў на яе. 5. Раней ён дамогся перамогі – адна з сініц брала ласунак з далоні.

1) 2, 4, 3, 5, 1.
2) 1, 3, 5, 2, 4.
3) 3, 4, 5, 1, 2.
4) 3, 2, 1, 5, 4.
5) 4, 3, 5, 2, 1.

Д) 1. Гэта вялікаватая вёска Міланькі была не роднаю, але ўжо блізкаю. 2. Павучыў тут дзяцей ледзь не год. 3. Павел прыехаў у яе ўпершыню пазалетась, калі скончыў педінстытут. 4. Здаецца, прывык да вясковых хат, да людзей, і да яго, мусіць, прывыклі. 5. Але летась вясною прыйшлося выбрацца адсюль: забралі ў армію.

1) 2, 1 5, 4, 3.
2) 5, 2, 1, 3, 4.
3) 3, 2, 1, 5, 4.
4) 1, 3, 2, 4, 5.
5) 4, 5, 3, 2, 1.

Е) 1. На скрыжаванні галін неспакойна варушылася галчаня. 2. Птушаня лёгка было дастаць, але галкі не дазвалялі мне ні паварушыцца, ні падняць рукі: птушыная гамана адразу ж узрастала да гучнасці зводнага духавога аркестра. 3. Яно не сядзела на ножках, а ляжала: упершыню ўзляцеўшы, не ўцэліла, мусіць, сесці як трэба, шухнула на грудзіну і не магло ўзняцца. 4. І я адышоўся. 5. Проста над сцежкай навісалі лапы старой ліпы.

1) 5, 1, 3, 2, 4.
2) 5, 3, 1, 4, 2.
3) 4, 5, 3, 2, 1.
4) 1, 3, 2, 4, 5.

40. Вызначце стыль і тып тэксту.

А) База даных – гэта сукупнасць вызначаных для захоўвання вялікіх аб'ёмаў інфармацыі і праграмных модуляў, якія здзяйсняюць кіраванне данымі, іх выбарку, сарціроўку і іншыя падобныя дзеянні. Інфармацыя базы даных захоўваецца ў адной або некалькіх табліцах. Любая табліца з данымі складаецца з набору аднатыпных запісаў, размешчаных адна за адной. Яны ўяўляюць сабой радкі табліцы, якія можна дабаўляць, знішчаць або змяняць. Кожны запіс з'яўляецца наборам іменаваных палёў або ячэек, якія могуць захоўваць разнастайную інфармацыю.

Публіцыстычны, апісанне.

Публіцыстычны, апавяданне.

Библиотека БГУИР

Мастацкі, апісанне.
Навуковы, разважанне.
Навуковы, апісанне.

Б) Восеньскім настроем афарбавалася для Анастасіі заслаўскае жыццё пасля ад'езду сяброўкі; усё быццам ссунулася ў мінулае, быццам парваўся ланцуг, што ўтрымліваў тут Анастасію; яна адчула свой новы поступ. Без шкадавання хадзіла яна цяпер па мясцінах шматгадовага палону, чакаючы прызначаны час, – так ходзяць, збіраючы касяк, буслы. Што ім да восеньскай зямлі, да соннай пожні, да аголеных дубоў, на якіх застаюцца іхнія гнёзды, – яны вяртаюцца ў вырай, у краіну шчасця, адкуль яны сыходзяць услед за вясновым сонцам, каб нарадзіць і выхаваць сваю змену.

1. Навуковы, апісанне.
2. Гутарковы, разважанне.
3. Публіцыстычны, апавяданне.
4. Мастацкі, разважанне.
5. Мастацкі, апавяданне.

В) Большасць сем'яў праходзяць праз такі перыяд, калі бацькам і дзецям-падлеткам нялёгка жыць разам.

Вы, напэўна, не нашкодзілі свайму дзіцяці, нават калі думаеце з вялікай віной пра сябе, што вы былі дрэнная маці ці дрэнны бацька. У дзяцей ёсць агромністая сіла, якая прымушае рэалізаваць сваё жыццё. Гэта сіла больш чым усё, што вы маглі ці не маглі зрабіць, вызначае тое, якімі дзеці стануць. Безумоўна, ёсць самыя розныя асяроддзі, у якіх дзеці могуць вырастаць паспяхова.

Калі вы пакрыўджаныя, калі ваша дзіця перамагло вас, усё ж у вас, напэўна, больш магчымасці, чым вам здаецца, і адчуваць сябе лепш, і змяніць на лепшае атмасферу вакол сябе.

Вось канчатковая смелая думка, над якой вам варта задумацца: у вас столькі ж патрэбнасці і права на шчасце, волю, увагу, любоў і г. д., як і ў вашага дзіцяці.

1. Публіцыстычны, разважанне.
2. Навуковы, апавяданне.
3. Мастацкі, апавяданне.
4. Мастацкі, разважанне.
5. Мастацкі, апісанне.

Г) Такая цяпер палітыка. Гэта пацвярджаюць даныя статыстыкі. З пачатку года ўведзена ў строй 2171 тысяча квадратных метраў жылля. Цікава, хто прафінансаваў будаўніцтва? Аказваецца, за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту ўведзена толькі 24 тысячы квадратных метраў жылля, мясцовых бюджэтаў – 143 тысячы квадратных метраў. Затое за кошт сродкаў насельніцтва – 1658 тысяч квадратных метраў.

Як бачым, кватэры ў асноўным грамадзяне будуюць самі. Але тут міжволі паўстае пытанне: “Ці можа пабудаваць сабе кватэру работнік культуры і мастацтва з месячным заробкам 160 тысяч рублёў, або селянін, які атрымлівае ў месяц 118 тысяч рублёў?” Мусіць, іх могуць пабудаваць толькі тыя чыноўнікі, аб заробках якіх сказана крыху вышэй, ды ім падобныя.

Вядома ж, людзі аб усім гэтым разважаюць і прыходзяць да нейкіх вывадаў. Якіх?

1. Навуковы, разважанне.
2. Навуковы, апісанне.
3. Мастацкі, апавяданне.
4. Афіцыйна-справавы, апісанне.
5. Публіцыстычны, разважанне.

Д) Маладосць… І я калісьці, як і ўсе ў юнацтве, марыў хутчэй пасталець, хутчэй узяць на сябе абавязкі, якія нясуць дарослыя. І гэта, відаць, з’ява натуральная.

Зараз, калі маладосць мая засталася за лясамі, палямі і рэкамі мінулых гадоў, я бачу, што не трэба было мне асабліва спяшацца развітвацца з ёю, а трэба было як мага больш выкарыстаць для сваёй вучобы, набывання тых непаўторна свежых ураженняў, з якімі сустракаешся толькі ў маладосці і да якіх потым вяртаешся на працягу ўсяго жыцця.

Таму я зараз раіў бы маім маладым сябрам даражыць кожнай хвілінай іх залатой і непаўторнай пары – той пары, якая мае надзвычайную здольнасць акумуліравання энергіі, нашых парыванняў, нашай бунтоўнасці.

1. Навуковы, разважанне.
2. Навуковы, апісанне.
3. Мастацкі, апавяданне.
4. Публіцыстычны, разважанне.
5. Афіцыйна-справавы, апісанне.

<u>41. Адзначце словы, у якіх вымаўляюцца падоўжаныя гукі:</u>

1. латышскі	11.разведчык	21.мазжачок
2. у куртцы	12.жняя	22.на кветцы
3. разжыцца	13.на печцы	23.сцэна
4. аджаць	14.святло	24.цыркуль
5. расчыніць	15.ляснік	25.адчай
6. па кладцы	16.вучышся	26.нясвіжскі
7. дзюна	17.суддзя	27.балотца
8. сучча	18.у лодцы	28.перакладчык
9. ад’ютант	19.ладдзя	29.сцежка
10.бясшумны	20.джэм	30.расшырыць

Библиотека БГУИР

42. Адзначце словы, у якіх падкрэсленыя галосныя з’яўляюцца націскнымі:

1. мецэнат
2. знахара
3. ліфтавы
4. лопух
5. лязо
6. малы
7. прэміраваць
8. пурпур
9. рабы (прыметнік)
10. разамкнуты
11. балаваць
12. хто-небудзь
13. салодка
14. сантыметровы
15. сегмент
16. тавары́скі
17. трапеза
18. трохразовы
19. труфель
20. удалы
21. хаос
22. хлусіць (што рабіць?)
23. цэмент
24. цэхавы
25. чатырнаццаць

43. Адзначце словы, у якіх памылкова ўжыты літары *э, я, а, о, ё*:

1. ерась
2. жалацін
3. ідэал
4. ілюзіаніст
5. імперыялізм
6. ініцыялы
7. ініцыатыва
8. інтэрэс
9. інтэрнацыяналізм
10. кабрыялет
11. калёквіум
12. камедыант
13. камісарыят
14. камп’ютар
15. канфідэнцыяльны
16. каньон
17. кратэр
18. дыёд
19. легіанер
20. метэарыт
21. аўдыёкасета
22. шніцэль
23. юніор
24. правінцыял
25. правіант

44. Адзначце словы, у якіх пішацца літара *о*:

1. шт..хвілінна
2. п..ўвярсты
3. м..вазнаўства
4. мн..галюдна
5. мн..гастаночнік
6. св..ечасова
7. выс..каякасны
8. выс..кародны
9. р..знакаляровы
10. р..знастайны
11. б..ртправаднік
12. кін..сеанс
13. кін..зорка
14. м..тапяхота
15. м..таролер
16. рады..вузел
17. к..нтрудар
18. ільн..семя
19. ільн..валакно
20. в..дасховішча
21. в..ўначоска
22. т..рфакрошка
23. ст..годдзе
24. чырв..наармейскі
25. б..епрыпасы

45. Адзначце словы, у якіх пішацца літара *ы*:

1. аб_мшэлы
2. аб_ду
3. мед_нстытут
4. уз_сці
5. аб_лгаць
6. дэз_нфекцыя
7. пад_ду
8. спад_спаду
9. с_дзе
10. ад_сці
11. дэз_нфармацыя
12. раз_грацца
13. аб_сціся
14. пад_граць
15. без_ніцыятыўны
16. пед_нстытут
17. аб_ходзіць

Библиотека БГУИР

18.спад_лба
19.пад_дзем
20.дэз_нфіцыраваць
21.аб_грацы
22.с_сціся
23.без_менны
24.суб_нспектар
25.ад_сціся

46. Адзначце словы, у якіх пішуцца прыстаўныя літары (галосныя або зычныя):

1. _мгла
2. _пры_мчацца
3. _угор
4. _обыск
5. _іронія
6. _акно
7. _эты
8. _анна
9. _ржаны
10. _опіум
11. _Орша
12. _мжыць
13. _ультыматум
14. _удзільна
15. _Узда
16. _Осла
17. _окіс
18. _одпуск
19. _мшара
20. _этакі
21. _улада
22. _участак
23. _ордэн
24. _астрадзюбы
25. ці_ун

47.Адзначце словы, у якіх пішацца ў:

1. Ста_рапаль
2. карціны _нікальныя
3. Марыя_ладзіміраўна
4. на _змежку
5. рабочыя-_кладчыкі
6. ва_льянаўску
7. карціна_рубеля
8. лагічна-_ніверсальны
9. узаема_плыў
10. каля _ніверсама
11. пасіўна-_тапічны
12. мінерала_тварэнне
13. насос-а_тамат
14. ла_рэат
15. на_шаччыне
16. фра_
17. каля_ручча
18. пазнаёміцца _першыню
19. святочна-_рачысты
20. вярхоўная_лада
21. быў_гасцях
22. ва_ніверсітэце
23. а_дыторыя
24. далёкі_ругвай
25. медалём “За адвагу”_знагароджаны

48. Адзначце словы, у якіх пішацца (ь) мяккі знак:

1. кампан_ён
2. павіл_ён
3. паштал_ён
4. павер_е
5. мыш_як
6. нал_ю
7. уз_ехаць
8. Мал_ер
9. атэл_е
10. п_еса
11. сур_ёзны
12. рэл_еф
13. н_юанс
14. аб_ява
15. шампін_ён
16. батал_ён
17. аб_ектыўны
18. камп_ютэр
19. трыл_ён
20. Вікенц_евіч
21. раз_юшаны
22. манпанс_е
23. дас_е
24. Лавуаз_е
25. аб_яднанне

49. Адзначце словы, у якіх неабходна ўставіць зычныя літары:

1. у вопра_цы
2. свары_ся
3. пецярбур_скія вуліцы
4. со_нца
5. шчас_ліві
6. усміхае_ся
7. францу_скі
8. зарас_нік
9. мнагамес_ны
10. неміласэр_на
11. помс_ліві
12. балас_ны
13. карыс_ны
14. ненавіс_ны

Библиотека БГУИР

15.ра_шчыніць цеста
16.бязлітас_на
17.ціс_нуць
18.зайздрос_ны
19.намес_нік
20.ісці па кла_цы
21.ра_шчабятацца
22.бараз_на
23.ра_шчапіць (дрэва)
24.шас_наццаць
25.улас_ны

50. Адзначце выпадкі, калі пры ўтварэнні патрэбнай формы адбываецца чаргаванне гукаў (зычных або галосных):

1. ляжаць у (мох)
2. перамога ў (спрэчка)
3. дапамагчы сіраце (дзяўчынка)
4. прачытаць у (памятка)
5. чытаць у (сага)
6. напісаць (Ірынка)
7. даць ласунак (вавёрка)
8. плёскацца ў (вадзічка)
9. ісці па (шлях)
10. знаходзіцца на (Буг)
11. на (рог) аленя
12. у (подых) навальніцы
13. у (туга) па радзіме
14. на (бераг) мора
15. закатаць у (марынад)
16. жыць у (дух) часу
17. на (рог) вуліц К. Маркса і Ленінскай
18. герб на (сцяг)
19. ісці крок пры (крок)
20. сядзець на (печка)
21. сядзець на (траўка)
22. палёт (ластаўка)
23. вада ў (палонка)
24. думаць пра (матка)
25. хвалі на (рака)

51. Адзначце словы, у якіх пішацца вялікая літара:

1. (Л, л) ітаратурны музей Я.Купалы
2. (Г, г) арлахвацкія
3. (П, п) алац спорту
4. (Б, б) рылёўскі стыль
5. (К, к) упалавы паэмы
6. (Л, л) юблінская унія
7. (Б, б) улгакаўскія вобразы
8. (А, а) рыядніна ніць
9. (Н, н) алібоцкая пушча
10. (Т, т) олеў пінжак
11. (С, с) авет (М, м) іністраў
12. (К, к) рыжовы паход
13. (К, к) іеўскія паркі
14. (П, п) першага мая
15. (Б, б) еларускі дзяржаўны універсітэт
16. (Т, т) аццянін дзень
17. (Б, б) елавежская пушча
18. (М, м) урчыны кацяняты
19. (Д, д) ом адпачынку
20. (М, м) іжнародны жаночы дзень
21. (З, з) алатая (А, а) рда
22. (Б, б) аркалабаўскі летапіс
23. зорка (В, в) енера
24. (К, к) упалаўскія героі
25. (Д, д) ом-музей Адама Міцкевіча

52. Адзначце словы, утвораныя
а) прыставачным спосабам:

1. па-воўчы
2. прыезд
3. адламаць
4. наверх
5. пераказ
6. субстанцыя
7. міжінстытуцкі
8. бедны
9. бягун

Библиотека БГУИР

10. мікраклімат
11. пералёт
12. антыцыклон
13. незнарок
14. узлесак
15. слых

б) суфіксальным спосабам:

1. шчаслівы
2. гараджанін
3. звышідэйны
4. замочак
5. рыбак
6. дэмантаж
7. школьны
8. падрыхтоўка
9. амаральны
10. вясельны

53. Адзначце словазлучэнні, у якіх прыметнікі ўжыты ў прамым значэнні:

1. жоўтая сукенка
2. каменнае сэрца
3. жоўты колер
4. глыбокая канава
5. жоўтая папера
6. дзікія народы
7. жоўтая прэса
8. дзікія жывёлы
9. жоўтае лісце
10. каменная сцяна
11. цёмная ноч
12. грыбны дождж
13. цёмны пакой
14. блудная сцежка
15. цёмны чалавек
16. лебядзіны пух
17. цёмныя думкі
18. блакітныя вочы
19. цёмнае паліто
20. блакітны далягляд

54. Адзначце радкі, у якіх усе словы з'яўляюцца сінанімічнымі:

1. адкрыць, адгарнуць, адчыніць
2. знакаміты, слаўны, славуты
3. відны, выдатны, вялікі, папулярны
4. рэха, водгук, водгулле, водгалас
5. мірны, ціхі, спакойны, роўны
6. храбры, смелы, мужны, адважны
7. выканаць, зрабіць, закончыць, завяршыць
8. гарэць, шугаць, палыхаць, палаць
9. высокі, рослы, пачэсны
10. вандроўнік, пілігрым, спадарожнік
11. від, панарама, выгляд
12. незалежны, самастойны, аўтаномны
13. заблытаны, мудрагелісты, цёмны
14. профіль, сілуэт, постаць
15. ісці, валачыцца, рухацца
16. надзвычайна, празмерна, невыносна
17. факт, інцыдэнт, эпізод, гісторыя, здарэнне
18. хцівасць, сквапнасць, прагнасць
19. кароткачасовы, імгненны, імгненны, мімалётны
20. магія, чарадзейства, знахарства
21. лямантаваць, галасіць, стагнаць
22. карэкціраваць, выпраўляць, выкрэсліваць
23. рэнегат, адступнік, здраднік
24. рэсурсы, сродкі, запасы, крыніцы
25. татальны, поўны, усенародны

Библиотека БГУИР

55. Адзначце словы, якія пішуцца разам:

1. мала_вядомы
2. глыбока_даследаваны
3. глыбока_паважаны
4. асабліва_прыгожы
5. спрадвечна_беларускія словы
6. шмат_баковы дагавор
7. што_дзень
8. гісторыка_філалагічны
9. паўночна_заходні
10. шчымліва_радаснае пачуццё
11. прыгожа_аформлены
12. смугла_твары
13. мала_зямельны
14. часова_прызначаны
15. паўднёва_славянскія народы
16. радыё_тэхнічны
17. ціха_акіянскі
18. электра_лінія
19. лячэбна_санаторны
20. Усходне_Еўрапейская раўніна
21. усходне_славянскі
22. глуха_нямы
23. агульна_народная задача
24. цёмна_бэзавы колер
25. светла_сіні

56. Адзначце назоўнікі з канчаткам *–у (-ю)*:

1. выйшаў з друк_
2. сесці з кра_ ложка
3. каша з аўс_
4. бледны з твар_
5. плітка шакалад_
6. жыць без смутк_
7. знайсці ў спіс_
8. шум даждж_
9. успамінаць аб Васіл_
10. расказваць аб геро_
11. копія пашпарт_
12. вучэнне дарвінізм_
13. сын свайго народ_
14. звесці да мінімум_
15. багацці свет_
16. стаяць на даждж_
17. подпіс на абеліск_
18. гаварыць аб рукапіс_
19. без подпіс_
20. даць параду Пец_
21. вышэйшы па званн_
22. настойка жэньшэн_
23. прыгажосць пейзаж_
24. выбрацца з лазняк_
25. агні маяк_

57. Адзначце сказы, у якіх дапушчаны стылістычна-граматычныя памылкі:

1. Новае жыццё, якое патрэбна прыносіць радасць, стала марай героя.
2. Яна не была ў старане ад людской бяды.
3. Большасць людзей ішлі нехаця і панура.
4. Паэт васпявае свой народ.
5. Двое чалавек сядзела на возе.
6. Народ апынууся ў вельмі цяжкім становішчы.
7. Жыццё вёскі Мележ атабразіў у “Палескай хроніцы”.
8. Кравец спатыкаўся з рознымі людзьмі.
9. Шмат талентаў было ў сялянскай срадзе.
10. Быкаў напісаў шмат твораў пра вайну.
11. Асабліва цудоўна малюе пейзаж замалёвак Я. Колас.
12. Пісьменная дзейнасць Я. Коласа ўразіла мяне.
13. Міхаська і Кастусь употайкі пазіралі на Васіля.
14. І вось па вуліцы ў напрамку да лесу крочаць дзед Купрэй і Міхаська.
15. Яго абуралі гнеўныя пачуцці.
16. З маленства ў сэрца мне запала нямала мудрых слоў.

Библиотека БГУИР

17. Некалькі жанчын завіхаліся ў дзедавай хаце.
18. Беларускі народ зможа сахраніць свае традыцыі.
19. Хлопчык хадзіў у школу вельмі брыдкім.
20. Косця жадаў, каб мара адбылася.
21. Аднекуль наляцела мільярд матылёў.
22. Перад хатай на дарозе стаяла з дзесятак саней.
23. Пяць мінула заснежаных зім, столькі сама і сонечных летаў.
24. Заслонаў з Міронам Іванавічам правялі кароткую нараду.
25. Новы вучань праявіў сябе як вялікая задзіра.

58. Адзначце дзеясловы з няправільна ўжытымі канчаткамі:

1. пачнем (мы)
2. пяець (ён)
3. шэпчышся (ты)
4. трымціце (вы)
5. дрыжыце (вы)
6. адрэжыш (ты)
7. плачыш (ты)
8. выбежыш (ты)
9. пішыш (ты)
10. будзіш (ты) (будзіць)
11. косіш (ты)
12. крычыце (вы)
13. мяцеце (вы)
14. мяцем (мы)
15. кладзіце (вы)
16. бяжэце (вы)
17. хочаце (вы)
18. адчуваіш (ты)
19. старэеце (вы)
20. церпіце (вы)
21. глытаеш (ты)
22. падрасцеце (вы)
23. абатраце (вы)
24. смяецеся (вы)
25. вяжэм (мы)

59. Адзначце сказы са стылістычна-граматычнымі памылкамі:

1. Гэта бярозка была самай бялейшай.
2. Людская праца ўсіх дужэй на свеце.
3. Паведамілі самаму вялікаму начальніку.
4. Асенні лес быў больш маўклівы.
5. Забывае, ветрагонка, аб бацьках, аб Добрынцы нашай.
6. Школьныя адзнакі ў яе былі найвыдатныя.
7. Слова – цуд найвялікшы між цудаў-дзівосаў.
8. Свая салома мякчэйшая за чужую пярыну.
9. Даўно чуў, што рыбацтва – самы найлепшы спорт і самы лепшы адпачынак.
10. Дзякую вас за ўдзел у нашай перадачы.
11. За гэта над ім часта жартавалі.
12. Больш дзесяці гадоў пісаўся гэты твор.
13. Высока ў небе ўзвіліся жаваранкі, спевам сваім вітаючы нараджэнне дня.
14. Давай у рабоце забудзем пра ўсё.
15. Старэйшы брат быў высокі і прыгожы.
16. Ніжэйшы бераг ракі быў пясчаны.
17. На дваццаць гадоў старэйшы, Астаповіч на поглядах лічыў сябе маладзейшым Качанка.
18. Насупраць дома нашай гаспадыні жыла адна вельмі слаўная сям’я.
19. Якія мы няўважлівыя бываем адзін к аднаму.
20. Не ад хваробы ён так асунуўся.
21. Марыя паехала ў горад за дакументамі.

Библиотека БГУИР

22. Пакутаваў з-за болі і смагі.
23. Кожнаму хацелася паціснуць руку высокага госця, пажадаць яму добрага здароўя.
24. Ён быў патрабавальны не толькі да сябе.
25. Максім карыстаецца вялікай пашанай у таварышаў і ў самога начальніка дэпо.

60. Адзначце лічэбнікі, у якіх пішуцца :

а) літары *цц*

1. дзевя_ісоты
2. трэ_і
3. шасцідзеся_і
4. пя_юдзесяццю
5. трына_аць
6. адзіна_аць
7. дзеся_ю
8. шас_ю
9. пя_ідзесяты
10. тры_аць

б) літара *е*

1. с_мнаццаць
2. дзес_ць
3. с_мідзесяты
4. п_цьсот
5. дз_вяноста

в) літара *о*

1. в_семсот
2. чатырыст_
3. тр_хсоты
4. ш_сты
5. в_семнаццаць

61. Адзначце сказы, у якіх ужываецца асабовы займеннік *цябе*:

1. Апрача ___, у наш пакой ніхто сёння не заходзіў.
2. Гэтыя лекі не дапамаглі ___?
3. Як ты да людзей, так і людзі да ___.
4. Родны край Беларусі, ты мне любы да болю. Я ___ не зракуся нізавошта і ніколі.
5. Пакланюся я ___, царыца, чыстая, сцюдзёная вадзіца.
6. Радзіма, ___ не зламалі навалы.
7. Ты нешта мне гаворыш, і я ___ ў адказ.
8. ___, мой родны край, жыццё ўсё аддаю сваё, і думкі, і песні, і ўсю любоў маю.
9. Цвітуць ружы над зямлёю для ___ , жыццё.
10. На ___ пазірае Радзіма, як маці на вернага сына.
11. ___ не пакіну я, вёска, расстацца з табой не магу.
12. Паклон ___, родная, нізка ад сына.
13. К ___ я ў думках прылятаю і там душою спачываю.
14. Жыць без ___ абыякава, сумна і цесна.
15. І калі ўсё тое, што ты робіш, – гэта ўжо не толькі тваё асабістае, а справа ўсіх, дык ад ___ асабіста залежыць вельмі шмат.

62. Адзначце словазлучэнні з няправільным ужываннем дзеепрыметнікаў:

1. адпавядаючы вынік	4. стаміўшыяся сяляне	7. наспелае пытанне
2. пранізлівы ветрык	5. нахлынутая злосць	8. састаўлены верш
3. заросшае балотца	6. уваходны дакумент	9. абслуговы персанал

Библиотека БГУИР

10.памерлы брат
11.пасівеўшыя скроні
12.пацярпелы пешаход
13.вырашальны дзень
14.палеглыя воіны
15.вярнуўшыйся бацька
16.запарушанае вока
17.змолатае збожжа
18.упрыгожаная зала
19.павесялеўшы твар
20.нямераты касцюм
21.недаспелыя чарніцы
22.замшэлыя зямлянкі
23.абгорнуты падручнік
24.аполатыя буракі
25.вярнуўшыйся бацька

63. Адзначце сказы са стылістычна-граматычнымі памылкамі:

1. Выкарыстоўваючы гэтыя парады, вы зможаце хутка паправіць здароўе.
2. Выйшаўшы з гушчару, перада мной ляжала заснежаная простора.
3. І толькі адзін дзяцел рытмічна і заўзята тукаў па галіне звонкага дрэва, не зважаючы ні на якія дзедавы трывогі.
4. Гусі ляцелі клінам, павольна махаючы крыламі, прагна выцягнуўшы да поўначы доўгія шыі.
5. Праязджаючы аднаго разу праз мястэчка, захапіў мяне буран.
6. Прыязджаючы ў родную вёску, мяне ахопліваюць успаміны маленства.
7. Я ўбачыў хлопцаў зноў, перайшоўшы скрыжаванне за скверам, дзе ляжаў нятоптаны снег.
8. Уверсе, на самым краёчку ліхтара сядзеў, прыціснуўшы крыльцы, верабей і выцягваў шыю.
9. Завязваючы хусцінку, дзяўчынка выйшла з хаты.
10. Сотнікаў, падабраўшы вінтоўку, на кукішках падаўся пад страху ў кут, куды ён паказваў.
11. Не то ў смузе, не то ў трывозе, на дол паклаўшы доўгую цень, паціху журацца бярозы.
12. Бацьку за выдатныя поспехі ў працы ўзнагародзілі медаллю.
13. Ён пакутліва моршчыўся, ужо наважваючыся разуцца.
14. Птушкі, распушыўшы сваё пер’е, сядзелі на тонкіх галінках яблыні.
15. Сотнікаў, расставіўшы рукі, гробся цераз парог, Дзёмчыха падтрымлівала яго.
16. “Гэта ўсё, кропка”, – сказаў сабе Рыбак і змярцвеў.
17. Марознае паветра апякала хворую грудзь Сотнікава.
18. Урэшце паліцай прыгнаў двое саней.
19. Чубар прыпыніўся, збянтэжана азірнуўшыся.
20. А ты, сведка нязмернага часу, плывеш і плывеш, убіраючы ў сябе ўсё: і добрае, і благое.
21. Будучы ў Мінскім астрозе, Коласам былі напісаны першыя раздзелы паэмы “Новая зямля.”
22. Камбайны, цяжка пакалыхваючыся, адзін за адным выходзілі з машыннага двара.
23. Прыехаўшы ў школу, Лабановіча сустрэла старожка бабка Мар’я.
24. Над лесам, выплыўшы з туману, стаяў месяц.
25. Звярнуўшы з дарогі на лясную сцяжынку, хлопцы рассыпаліся па лесе.

64. Адзначце словы, якія пішуцца разам:

1. у_восень залатую
2. адправіцца на_вылет
3. спрачацца усе_адно
4. крычаць без_толку
5. бегчы на _ цянькі
6. на_дзіва прыгожа
7. ліць бес_перастанку
8. развітацца па_залетась
9. у вачавідкі
10. у_поперак дарогі
11. вывучыць на_памяць
12. зваліцца на_бок
13. сустракацца раз_пораз
14. бачыцца што_дзень
15. спяшацца да_хаты
16. на _ пярэдадні вайны
17. працаваць па _ асобку
18. прыехаў у_ночы
19. у_ночы зімовыя
20. у_трох памяшканнях
21. працавалі ў_трох
22. у_першыню
23. на_віду
24. у_пару (пара)
25. не ў_меру

Библиотека БГУИР

65. Адзначце сказы, у якіх *не (ня)* пішацца разам:

1. Гэта прамова была нічым н_ горшая за папярэднюю.
2. Творчасць маладога мастака была н_ даацэнена.
3. Чарніцы ў лесе яшчэ н_ даспелі.
4. Дрэвы застылі ў н_ рухомасці.
5. Старэйшы брат н_ вышэйшы за мяне.
6. Н_ то філін ухнуў, н_ то сава загукала.
7. Гэтыя людзі н_ тутэйшыя.
8. Мы з н_цярплівасцю чакалі гасцей.
9. Мне мама купіла н_дарагі касцюм.
10. Н_гледзячы ні на кога.
11. Нейкая свая н_разгаданая нікім таямніца.
12. Н_дзе далёка, у н_дасяжнай глыбіні, н_смела праглянула зорка.
13. Н_гледзячы на расу і сырасць, адчувалася ўжо набліжэнне дзённай задухі.
14. Сінь неба была н_яскравая, а затуманеная, малочная.
15. Н_спяшаючыся, паляўнічыя пайшлі па сцежцы.
16. Трапіць на возера, акрамя канавы, па якой мы плылі, ні ў адным месцы н_магчыма.
17. Н_аднолькавае – даволі разнастайнае гэтае ўлонне па сваіх фарбах.
18. Сцепаніда запаволіла хаду, гатовая спыніцца, але н_спынілася.
19. З аднаго боку моста, зусім н_бачнага на першы погляд, берагі рэчкі крутыя і абрывістыя.
20. Рэшту ў магазіне мне н_дадалі.

66. Адзначце пропускі, дзе пішацца *не (ня)*:

А) Яна н..магла[1] н..заўважыць[2] н..якаваты[3] позірк доктара, н..такі[4], як звычайна, голас, і як ён н..стараўся[5], нешта н..ўлоўнае[6] выдавала яго заклапочанасць, выкліканую н..чым[7] сур'ёзным.
Б) Я перажыла высокае, н.. з чым[1] н..параўнальнае[2] ўзрушэнне.
В) І раптам н..дзе[1] далёка, у н..дасяжнай[2] глыбіні акіяна, н..смела[3] праглянулася зорка.
Г) Васіль даў зарок н.. хадзіць[1] н..да[2] кога, н..бачыцца[3] н.. з кім[4].
Д) Н..хто[1] н.. сказаў[2] н.. слова[3].

67. Адзначце сказы з моўнымі памылкамі:

1. Галоўным героем паэмы з'яўляецца малады чырвонаармеец.
2. Каля самога берага б'е з-пад зямлі крынічка з серабрыстай вадой.
3. Сцяпан не горш механіка наладзіў трактар.
4. Аб што мы толькі не гаварылі ў той вечар.
5. Пытацца трэба было ў самога ляснічага.
6. Праз якіх пяць хвілін усе паснулі.
7. Дарога да шашы ішла цераз невялікі лясок.
8. Два лепшых студэнта ўдзельнічалі ў алімпіядзе.
9. Усе матэрыялы дзеля правядзення адкрытага мерапрыемства падрыхтаваны.

Библиотека БГУИР

10.Галя толькі пасмялася са свайго страху.
11.Нечакана ён захварэў туберкулёзам.
12.Сабралося больш тысячы чалавек.
13.З прычыны хваробы я не мог спаць па начам.
14.Бацька паехаў па дровы.
15.Тут і Колас раніцою ў грыбы хадзіў.
16.Мы часта кпілі над яго пацешняй звычкай.
17.Многа пра што мы гаварылі ў той вечар.
18.Абедзве прыгожых дзяўчыны ў пару выйшлі замуж.
19.Брат быў трохі вышэй мяне ростам.
20.Больш за дзесяць год я займаюся гэтым відам спорту.
21.Мама была трохі маладзейшая за бацьку.
22.Перад хатай на дарозе стаяла з дзесятак саней.
23.У канцы квартала загадчык кафедрай падрыхтаваў справаздачу па навуковай працы.
24.Маці адправіла мяне за бацькам, які сек на двары дровы.
25.Вярталіся іх чалавек семдзесят.

68. Адзначце сказы, у якіх на месцы пропуску ставіцца працяжнік:

1. У хату не ўвайшоў _ укаціўся рухавы хлопец год пятнаццаці _ шаснаццці.
2. Рака _ па-асенняму ціхая, люстрана-гладкая.
3. Жыццё _ не адна толькі роўная роўнядзь.
4. Сымон за старцам-дзедам, дзед _ уніз, ён _ угору.
5. Скажы _ хто твой сябар, і я скажу _ хто ты.
6. Не толькі з вёскі _ з хаты нельга было выйсці.
7. Не навіна _ машына ля двара.
8. Валасы, што шоўк, вочы, нібы васількі _ прыгажуня ды і толькі.
9. Нехта хваліцца трыумфальнымі аркамі, мы _ аршанскімі соснамі, магілёўскімі хмаркамі.
10. Паглядзелася ў возера дзеўчына _ прыгажуняй стала.
11. З крутой звіліны каля сяла Высокага _ добра відаць паўднёвая частка Пінска.
12. Бліснула маланка _ стала відно, як удзень.
13. Маці будзіла снедаць _ ён не устаў.
14. Дожджык мочыць _ сонца сушыць.
15. Якое шчасце _ вызнаць мару і чуць заўжды яе агонь.
16. Дзяцінства, маладосць, юнацтва, сілы _ словам, усё аддавалася зямлі.
17. Над кожнай кніжкай плакаць_слёз не хопіць.
18. То не гул завірухі мяцежнай_гэта Нёман разліўся бязмежна.
19. У матулі стол не пустуе _ чым багата, тым частуе.
20. Полацк_адзін з самых старажытных гарадоў.
21. Каб багата радзіла наша зямля _ трэба за ёй як за дзіцем глядзець.
22. Абапал дарогі _ тоўстыя выносістыя сосны.

Библиотека БГУИР

23. На пагорку _ дрэмле вятрак.
24. Увосень ночы _ доўгія.
25. Зачэпіш галіну _ на галаву снег, як са страхі.

69.

а) Адзначце сказы, у якіх на месцы пропуску трэба паставіць коску:

1. Абоз імчыцца па завулку _ грыміць _ і трубіць _ і звініць.
2. У белай _ палатнянай кашулі _ з сяўнёй я выйшаў на раллю.
3. На прэс-канферэнцыі выступіў лётчык-касманаўт _ Герой Савецкага Саюза _ генерал-маёр _ П.Паповіч.
4. І ўсё мілагучна для слыху майго: і звонкае "дзе" _ і густое "чаго".
5. Пад гэты гром, пад дождж упарты то тут _ то там пачуем жарты.
6. Адзін толькі дзед _ слаўны добры майстар _ скромны мастак _ творца прыгожых бліскучых рэчаў _ не здрадзіў мне.
7. Ганна цяпер ні дома _ ні замужам.
8. Радуе мяне, што ночы сталі карацейшымі _ і пачынае ажываць ад мёртвага спакою прырода.
9. Яны ідуць да дырэктара _ каб _ калі будзе яго згода, адразу прыступаць да справы.
10. Дарога ішла па старым _ казённым лесе.
11. Паблізу стаяў прывязаны да слупка ў плоце _ асядланы конь.
12. Наўскрай сяла стаіць высокая _ разгалістая _ з буславым гняздом на самай вяршыні груша-дзічка.

б) Адзначце сказы, у якіх на месцы пропуску трэба паставіць двукроп'е:

1. Вялікі ўклад у развіццё беларускай музыкі ўнеслі кампазітары _ Чуркін, Аладаў, Багатыроў і іншыя.
2. Прыгожыя былі тыя ночы _ цеплыя, светлыя, пахучыя і шчаслівыя.
3. Марына знае нораў сына _ дзіцятка трэба пакарміць.
4. Люба пачала прыбірацца ў хаце _ месці, мыць, чысціць, выносіць і прыносіць.
5. На лузе красаваліся _ browkі і незабудкі, смолкі і званочкі.
6. Падбягаю _ ляжыць каля дрэў у баку ад гарматы… Зарудны!
7. Я веру _ шляхам маіх перамог са мною ідзе дарагі чалавек.
8. Мне душу працінае _ жаль, і горыч, і боль.

70. Адзначце сказы, у якіх выдзеленыя словы адасабляюцца:

1. <u>На жаль</u> надвор'е сапсавалася.
2. Тады <u>можа</u> сходзім у кіно?
3. <u>Значыць</u> яны і сапраўды нічога не ведаюць.
4. <u>На першы погляд</u> выбар твой удалы.
5. <u>Па-мойму</u> ты нешта не дагаворваеш.
6. Канцэрт <u>на маё здзіўленне</u> пачаўся своечасова.
7. Недарод пшаніцы <u>аднак</u> не збянтэжыў людзей.
8. <u>Аднак</u> ён нічога не заўважыў.
9. Заўтра <u>напэўна</u> будзе мароз.

10. Дажджу бадай сёння не будзе.
11. Бадай кожны дзень я хадзіў у лес.
12. У Міхася загарэліся шчокі, але на шчасце Надзя нічога не заўважыла.
13. Адным словам выгляд у нас быў жудасны.
14. Вёска стаяла на скрыжаванні дарог і само сабой зразумела шмат чаго бачыла.
15. І нават у сваіх камедыях яны адвучыліся ўздымаць вялікія праблемы.
16. Возера Нарач вядома ўсім.
17. Найбольш цікавая рыба ў Нарачы вядома вугор.
18. Дарэчы ён быў самым чаканым госцем.
19. Недалёка як быццам мігаюць агеньчыкі вёсак.
20. Нават дзяўчаты і тыя смяяліся з яго.

71. Адзначце сказы, у якіх выдзеленыя словы адасабляюцца:

1. Ён здзіўлены паглядзеў на жонку.
2. Непрыемна ўражаныя мы выйшлі з кабінета.
3. Абросшая вербамі спакойна цякла рэчка каля самых хат.
4. Сонца ўзнялося над зямлёй яркае і вясёлае.
5. Весялей зірнулі на свет вызваленыя ад холаду дрэвы.
6. Шуміць рака вясёлая, жывая.
7. Напалоханая ўсім гэтым Ліда не ведала, што рабіць.
8. Асветлены бяссоннымі ліхтарамі горада блішчыць абеліск.
9. Вясна вядзе на луг і нараджае жаданне гарэзліва весяліцца, бегаць і скакаць.
10. Абложанае хмарамі неба звісала над зямлёй.
11. Яны ўбачылі цябе заклапочанага і задуменнага.
12. Абмытыя дажджом дубы і сосны стаялі ціхія, маладжавыя.
13. Змрок густы, халодны, непрыемны нерухома аблягаў зямлю.
14. Вяселая, узбуджаная яна шпарка ўзбегла па лесвіцы.
15. Пажаўцелы плыве бярозавы лісток у далёкі свет.
16. У вёсцы ўсе звалі яго дзядзькам Васілём ці проста садоўнікам.
17. Студэнты філолагі, гісторыкі, матэматыкі сабраліся ў актавай зале.
18. Стары каваль па прозвішчу Дубовік гартаваў сякеру.
19. У кароткім кажушку са стрэльбай за плячыма ён абыходзіў калгасны табун.
20. Узнікла недарэчнае ў такіх абставінах жаданне засмяяцца.

72. Адзначце сказы, у якіх выдзеленыя словы адасабляюцца:

1. Гаспадыня жанчына жвавая і гаваркая сустрэла мяне прыветна.
2. Прыход Зарубы фельчара памог Пятру падняцца.
3. На гэтым надзеле некалі папрацаваў і ён Хведар.
4. Яна разважала амаль як дарослая.
5. Як урач ён клапаціўся пра яе здароўе.
6. Мяне ўсе ведаюць як чалавека сумленнага.
7. Яго ўсе ведаюць як добрага музыку.
8. Як лепшаму студэнту яму назначылі стыпендыю.
9. У Рагвалода была дачка Рагнеда ганарлівая і прыгожая князёўна.

Библиотека БГУИР

10. Яны сядзелі як ні ў чым не бывала.
11. Лены дачкі Івана Пятровіча дома не было.
12. Вялікі гуманіст старажытнасці Кірыла Тураўскі – сімвал таленту нашага народа.
13. Іван сядзеў у кутку як мыш пад венікам.
14. Бы закаханая дзяўчынка глядзіцца пышная вярбіна.
15. Алесь хацеў расказаць пра сястру як можна больш добрага.
16. Ён сын адваката жыў у чысціні, у дастатку, добра апранаўся.
17. У паветры віліся жаваранкі і як срэбрам сыпалі сваімі песнямі.
18. А стрэлкі гадзінніка быццам хто прывязаў.
19. Сённяшняму чытачу Брыль вядомы як майстар лірыка-філасофскіх мініяцюр.
20. Застаўся ўгары адзін толькі яблык уцеха і апошняя надзея яблыні.

73. Адзначце сказы, у якіх выдзеленыя словы адасабляюцца:

1. Але сустрэўшы Рыгора Шышку я пачціва саступіў са сцежкі ў гразь…
2. Працаваў спусціўшы рукавы.
3. Адышоўшыся ад помніка ён агледзеўся.
4. Таня сядзела склаўшы рукі.
5. Нягледзячы на сваю хваробу Максім Багдановіч шмат працаваў.
6. Ён ішоў усміхаючыся сваім думкам.
7. А я нават і ў дождж люблю хадзіць па лесе.
8. На вуліцы бегучы крычалі дзеці.
9. Свіст чагосьці прымоўк, задумаўся загледзеўшыся ў грубку.
10. Будзь жа вечным ты бацькаў куток, будзь жа вечным ты спеў салаўіны.
11. Крушынскі гаварыў ціха і не пазіраючы на госця.
12. Учора пад вечар сыпануў дробны і халодны дождж.
13. Там за поплавам на пагорку купалася ў сонечным святле вёска.
14. Прыходзьце даражэнькія мае часцей у госці.
15. Песні салаўіныя льюцца не сціхаючы.
16. Хтосьці пабываў ля возера і акрамя нас.
17. Жыве яна прыпяваючы, ні аб якой бядзе не дбаючы.
18. Сцёпка сядзеў павесіўшы нос.
19. Ты чаму цымбаліст саколіку шэранькі выцінаеш нібы не вячэраўшы.
20. Воўк авечак бярэ не выбіраючы.

74. Адзначце сказы, у якіх на месцы пропуску ставіцца коска:

1. Я прайшоў пракос, спрабуючы _ ці добра косіць каса.
2. Такіх дубоў цяпер рэдка _ дзе ўбачыш.
3. Поле _ і лес, і балота звінелі птушынымі галасамі.
4. Рэдкі _ лёгкі паўзмрок змяняўся шараватай смугой.
5. Ці так яно было _ ці не так – спрачацца не буду.
6. Мне чамусьці да слёз радасна і прыемна проста вось так сесці ў пракос только   што скошанай травы _ і дыхаць гэтым водарам.

Библиотека БГУИР

7. Скрозь стаяла вада _ і са стрэх капала.
8. Вось дзьмухне вецер _ і верхавіны асін закіпяць.
9. Жанчына запрасіла госця сесці, запаліла лямпу _ і сама села побач.
10. Хай робіцца ўсё па Ньютону _ але патрабуе мой лёс зрабіць выключэнне з закону _ каб бомбам не падаць з нябёс.
11. Кожны праўду знае _ ды не кожны яе любіць.
12. А з'ясі ты з бульбай шкварку _ і работа пойдзе шпарка.
13. Бацька не разумеў яе _ і хацеў выдаць замуж _ і тады пайшла яна насуперак волі бацькоў.
14. Зямля наша – самы святы запаведнік _ і трэба _ як маці _ яе берагчы.
15. Шуміць ў галаве _ і хочацца спаць.
16. Усё было зроблена гладка _ і канцы ў ваду.
17. Бацька пайшоў з імі _ і дагэтуль няма.
18. У дзяўчыны адразу і голас змяніўся _ і вочы сталі жвавыя _ і душа адкрытая.
19. Ці помніш ты зямлі сваёй прасторы _ ці бачыў ты віры імклівых рэк?
20. Рыпнулі дзверы, разоў пару хрыбуснуў снег пад нагамі _ і ўсё сціхла.

75. Адзначце сказы, у якіх на месцы пропуску ставіцца коска:

1. Дык выходзіць, што _ пакуль вы будзеце паказваць _ я павінен стаяць убаку?
2. П. Панчанка быў у найбольшай ступені, чым _ хто іншы з нашых сучасных паэтаў, дэмакратычны паэт.
3. Прыціхла рэчка, і закрыў яе зусім снег _ так што і берагоў не відаць.
4. Ноч хоць іголкі збірай.
5. Мы беглі што ёсць сілы.
6. Пах дажджу абавязкова залежыць ад таго _ дзе ён, дождж, цябе заспеў.
7. Доўга стаяў я _ і любаваўся гэтым кутком.
8. Буйное _ густое зарадзіла жыта.
9. Сонца зайшло _ пачалося змярканне.
10. Мы доўга глядзелі ім услед і _ калі падарожнікі зніклі з вачэй, цяжка ўздыхнулі.
11. Ужо такі ён быў чалавек, што _ калі закарціць у яго якое жаданне, дык ён даможацца свайго.
12. Заспявай ты песню _ такую, каб мне душу паліла яна.
13. Сесці не было дзе _ і ён стаяў.
14. Васіль здагадаўся, чыя гэта работа _ і для чаго яна зроблена.
15. Нарэшце мы ўехалі ў лес _ і сняжынкі раптам як бы запаволілі сваё імклівае кружэнне.
16. Вясной тут пахла чаромхавым цветам _ і аж заходзіліся салаўі.
17. Тут Віктар убачыў _ што даў маху.
18. Не прайшло і паўгадзіны _ як хмаркі закрылі неба.
19. Белым пухам замятае вецер чорныя палі _ нібы вопратку ўздзявае шыр прасторная зямлі.
20. І ўсё вакол ў цьму спавіта _ гарэў агонь – пагас агонь.

Бібліятэка БГУИР

76. Адзначце сказы, у якіх на месцы пропуску ставіцца двукроп'е:

1. Я выйшаў з сянец і зажмурыўся _ у вочы балюча ўдарыла тугое ранішняе сонца.
2. Беларус любіць паўночныя сасцякі з імхом, што лілавеюць верасам, у якім сядзяць сімпатычныя таўстуны _ карычнева-чырвоныя і карычнева-чорныя баравікі.
3. Касілася лёгка _ такая раса, кажуць, сама касу вострыць.
4. Выратаваў шост _ паклаўшы яго на плавень і паступова рухаючы перад сабой, ляснік выкараскаўся з дрыгвы.
5. І раптам бліснула маланка, аглушальна ўдарыў гром, і ўдар гэты нібы разарваў хмары _ лінуў дождж.
6. Тут яшчэ амаль што не было снегу _ ён ледзьве зацерушыў зямлю.
7. Скончылася вяселле _ пачаліся будні.
8. Так нарадзіліся вёскі _ Лоша, Мрочкі, Пясочнае, Сасноўка.
9. Былі пагодныя дні _ з сонцам ад ранку да вечара, з сінім небам.
10. Прачнуўся бацька вельмі рана _ калі яшчэ толькі заружавела неба.
11. Каб багата радзіла наша зямля _ трэба за ёй як за дзіцем глядзець.
12. Можна было падумаць _ зямля варушыцца і моцна ўздыхае ад зімовага сну прырода.
13. Пустым той кут не астанецца _ не будзе нас – другі там сядзе.
14. Гэта не я гавару _ гора маё гаворыць.
15. Салдат уздыхае _ калі ўжо можна будзе вярнуцца да мірнай працы.
16. Ганна неспадзеўкі здрыганулася _ паўз плот хтосьці ішоў.
17. Васіль таксама прыгорбіўся _ так ходзяць усе сталыя людзі.
18. Бліснула маланка _ стала відно, як удзень.
19. Раптам бачу _ расплёскваючы лужыны, бяжыць напярэймы мне хлапчук.
20. Перад гаспадаром паўстала праблема _ дзе пакласці госця спаць?

77. Выберыце правільны варыянт пастаноўкі знакаў прыпынку на месцы пропускаў:

А) Дубы стаялі купкаю адзін пры адным _ усе тры рослыя _ тоўстыя _ разгалістыя.

1. працяжнік, коска, коска;
2. двукроп'е, коска, коска, коска;
3. коска, двукроп'е, коска;
4. коска, коска, коска.

Б) Калі дзяцел паляцеў _ я падышоў да пня _ цікава было глянуць _ што ён там рабіў.

1. працяжнік, коска, коска;
2. двукроп'е, коска, коска, коска;
3. коска, двукроп'е, коска;
4. коска, коска, коска.

Бібліятэка БГУИР

В) І ўсюды прыметы сенакосу _ то сустрэнем чалавека на веласіпедзе _ да рамы якога прывязана каса _ то ўбачым _ як муж з жонкаю цягнуць калёсікі з травою.

1. працяжнік, коска, коска;
2. двукроп’е, коска, коска, коска;
3. коска, двукроп’е, коска;
4. коска, коска, коска.

Г) Навокал рассцілалася поле _ яшчэ даволі стракатае _ за жаўтлявым спелым жытам зелянела бульба _ з другога боку сінеў лубін.

1. двукроп’е, коска, коска;
2. коска, двукроп’е, коска;
3. працяжнік, коска, коска;
4. коска, коска, коска.

Д) Слова ёсць творчасць усяго народа _ формы слова шліфаваліся многімі пакаленнямі і стагоддзямі _ пакуль сталі тым _ чым яны ёсць сёння.

1. двукроп’е, коска, коска;
2. коска, коска, коска;
3. коска з кропкай, коска, коска;
4. працяжнік, коска, коска.

78. Якая схема адпавядае пастаноўцы знакаў прыпынку ў наступным сказе з простай мовай?

А) Калі Ніна папрасіла Раскажыце што-небудзь Лясніцкі пачаў успамінаць і апавядаць ёй пра розныя з’явы са свайго жыцця.

1. А: ”П!” – а.
2. А: ”П!” – А.
3. А: “П,” – А.
4. А: “П,” – а.

Б) А ты, брат Янка, пільнуй адзежу загадаў Марцін і адразу ж зрабіў агаворку Не стой над ёй крукам, але з вока не спускай.

1. “П”, – а і а: – “П”.
2. –П, – а і а: – П.
3. –П, – а і а: П.
4. “П“, – а і а: “П“.

В) Дзядзька, звярнуўся Алесь да Антося назавіце прыкметы на дождж Мне трэба запісаць.

1. “П“, – а. –“П“.
2. – П, – а, – п.

Библиотека БГУИР

3. “П“, – а, – п. – П.
4. – П, – а: – П.

Г) Стоп, Грыша, пачакай хвілiначку сказаў Паходня і вылез з кабіны Ногі анямелі ад сядзення.

1. “П“, – а і а: “П“.
2. “П“, – а і а: –“П“.
3. – П, – а і а: “П“.
4. – П, – а і а: – П.

79. У якім парадку трэба размясціць сказы, каб атрымаўся тэкст:

А) 1. Ад цішыні ён адвык, яна палохала. 2. Хлопец з намаганнем расплюшчыў вочы, і першае, што ўбачыў, была ярка-чырвоная кветка ля твару. 3. Іван паварушыўся, пацягнуўся, адкінуў руку і нечакана адчуў далонню росную прахалоду травы. 4. Гэта здзівіла яго. 5. Нахіленая ў бок святла, яна ўлюбёна падстаўляла твару свае чатыры глянцавітыя пялёсткі. 6. Недзе далей у стракатай глушэчы травы доўга гудзеў і раптам прапаў чмель; і тады Іван зразумеў, што настала поўная, на ўвесь свет цішыня. 7. Лёгкі ранішні ветрык ціхенька варушыў доўгую тоненькую сцяблiну гэтае кветкі.

1) 7, 3, 4, 1, 5, 2, 6.
2) 6, 4, 2, 1, 7, 5, 3.
3) 1, 2, 3, 5, 7, 6, 4.
4) 3, 4, 2, 5, 7, 6, 1.

Б) 1. Жыў сярод лясоў дрымучых, лугоў шырокіх, прыгожы, працавіты, прыродзе, і людзям, і ўсяму жывому дабром плаціў. 2. Цяпер ніхто не ведае, чаму Нёману спадабалася тая красуня. 3. У суседстве жыла Лоша. 4. Яго назвалі Нёманам. 5. Гультаватая, яна ляжала ў цяньку, сабою любавалася, нікому ад яе не было ні радасці, ні карысці. 6. Даўным-даўно, тысячы гадоў таму, з-пад вялізнага каменя, дзе б’е крыніца, нарадзіўся славуты асілак.

1) 6, 3, 5, 1, 2, 4.
2) 4, 1, 3, 2, 6, 6.
3) 5, 4, 3, 2, 1, 6.
4) 6, 4, 1, 3, 5, 2.

В) 1. Позна цямнее ўлетку. 2. З Нёмана пацягнула прахалодай. 3. Толькі колеры лесу, палеткаў, бліжэйшага выгану нібы згусціліся, а далеч зацягнулася лёгкай шызаватай смугою і ад гэтага зрабілася сіняя. 4. Сонца ўжо схавалася, непрыкметна знікла зара, а ўсё яшчэ даволі светла. 5. Хацелася проста сядзець ды маўчаць, пазіраючы за срэбнымі хвалямі, прыслухоўваючыся да вячэрніх гукаў.

1) 3, 4, 5, 1, 2.
2) 2, 1, 4, 3, 5.
3) 1, 4, 3, 2, 5.
4) 4, 1, 3, 2, 5.
5) 5, 4, 2, 3, 1.

Библиотека БГУИР

Г) 1. Мякка парыпваў пад валёнкамі снег. 2. Ранак выдаўся марозны і ціхі. 3. Пачало світаць. 4. Неўзабаве вусы і барада старога заінелі, пабялелі. 5. Мацей не надта і спадзяваўся, што ўпалюе якога звера, бо яго старэчыя вочы бачылі недалёка, стрэльба калацілася ў руках, мушка расплывалася, нібы ў тумане.

1) 5, 3, 2, 1, 4.
2) 1, 2, 3, 4, 5.
3) 3, 2, 5, 4, 1.
4) 3, 2, 1, 4, 5.
5) 2, 3, 1, 4, 5.

Д) 1. Радасць, шчасце так і пырскаюць з яго блакітных вачэй. 2. Ён прыпыняецца і глядзіць на мяне так, нібы хоча нешта сказаць. 3. Мы сустракаемся з ім на мосце. 4. Я разумею яго. 5. Калі і я гатовы ўсіх абвінаваціць у гэты жыватворны дзень, дык што ж павінна адбывацца ў яго маленькім чыстым сэрцы.

1) 1, 2, 3, 4, 5.
2) 4, 1, 2, 3, 5.
3) 4, 5, 2, 1, 3.
4) 4, 2, 1, 3, 5.
5) 3, 2, 1, 4, 5.

Е) 1. Спелі ягады. 2. За суніцамі – чарніцы, ад якіх аж чорна было між рослага папаратніку. 3. І ў тое лета былі свае клопаты. 4. Нядоўга было чакаць і малін, што густа спелі ў гадзючых зарасніках. 5. Малеча і старыя з дня ў дзень снавалі па лесе з лазовымі кошыкамі.

1) 5, 1, 2, 3, 4.
2) 1, 2, 4, 3, 5.
3) 3, 5, 1, 2, 3.
4) 3, 1, 2, 4, 5.
5) 3, 5, 1, 2, 4.

<u>80. Вызначце стыль і тып тэксту:</u>

А) Пасля полудня Аня пайшла ў лес па ягады. Хараша летам у лесе! Стаіць млосная, з густым пахам соснаў і ягад, цішыня. Не варушачыся, дрэмлюць ігольчатыя лапкі, як раса, блішчыць смала. На палянцы чырвоныя россыпы суніц. Буйныя, як клубнічныя, галоўкі суніц усцілаюць яркім агнём зямлю. Аня збірае ягаду за ягадай у вязаны лазовы кораб, час ад часу кладзе сунічку ў рот. "Тут можна набраць адразу поўны кораб, – падумала Аня. – Пэўна ніхто і не быў тут". Аня любіць і ведае лес. Ёй тут, у гэтым лесе, бадай, знаёмая кожная палянaчка, кожная сцяжынка. Яна яшчэ малой, бывала, цэлымі днямі прападала ў лесе, заміраючы ад страху, хадзіла па цёмных сцежках, забіралася ў гушчары. За дрэвамі ў цемры ёй маляваліся страшныя здані, ваўкі, мядзведзі, але неадольная сіла вабіла ў загадкавую глыбіню.

Библиотека БГУИР

1. Навуковы, апісанне.
2. Гутарковы, разважанне.
3. Публіцыстычны, апавяданне.
4. Мастацкі, апавяданне.
5. Мастацкі, разважанне.

Б) Лазер – гэта фізічны прыбор, які выпрацоўвае святло. Ты можаш сказаць, што лямпачка таксама выпрацоўвае святло, і гэта правільна. Але паміж святлом лямпачкі і святлом лазера вялікая розніца. Ведаеш, што такое шкляная прызма? Гэта найпрасцейшы аптычны прыбор са шкла, які ў сячэнні мае выгляд трохкутніка. Звычайнае святло, праходзячы праз прызму, утварае спектр. Гэта святло, якое мы бачым. А ёсць яшчэ святло, якое вока не ўспрымае. Такое святло ляжыць за чырвоным колерам – яно называецца інфрачырвоным, і перад фіялетавым – ультрафіялетавым. Мы не заўважаем іх, а прыборы бачаць.

Калі праз прызму прапусціць лазернае святло, то яно выйдзе з яе дакладна такога ж колеру, якім і ўвойдзе. Адбываецца гэта таму, што лазернае святло монахраматычнае – гэта значыць аднаколернае. Такое першае адрозненне лазернага святла ад святла лямпачкі, але не адзінае.

Лямпачка шчодра пасылае святло ва ўсе бакі. А лазер пасылае даволі вузкі прамень. Ён не рассейваецца ў паветры. Гэта другое адрозненне.

1. Навукова-папулярны, апавяданне з элементамі разважання.
2. Публіцыстычны, апісанне.
3. Навуковы, разважанне.
4. Навуковы, апісанне.
5. Мастацкі, апісанне.

В) Судовы следчы п. Багушэвіч валодае высокім узроўнем сваёй прафесіі, у выніку чаго мае вельмі нязначную колькасць нераскрытых злачынстваў па справах, яму даручаных… Па шэрагу следчых спраў ён не заўсёды прымаў мае ўказанні, праяўляў пры гэтым упартасць і без належных падстаў, зыходзячы з так званай гуманнай мэтазгоднасці, адмаўляў у прыцягненні да крымінальнай адказнасці асоб, якіх трэба было прыцягнуць…

1. Навуковы, апісанне.
2. Навуковы, разважанне.
3. Афіцыйна-дзелавы, апісанне.
4. Афіцыйна-дзелавы, апавяданне.
5. Мастацкі, апавяданне.

Г) Баімся, каб не зніклі асобыя віды раслін, птушак, жывёл, – заносім іх у Чырвоныя кнігі, усяляк аберагаем, бо са знікненнем іх бяднеем мы самі, бяднее наша матухна-зямля…Марым пра адну-адзіную, агульную, зразумелую для ўсіх людзей мову, у якую быццам зліюцца ўсе мовы. Першыя пра гэта загаварылі французскія ўтапісты… Ну, а потым… Надта ж гэтая думка падабаецца ўсім, хто лянуецца ці не хоча, не можа вывучыць па-належнаму і адной мовы, каму хапае для абыходу і некалькі дзесяткаў слоў… Памірае адзін чалавек, і то яго шкада. А

калі памрэ народ, яго мова, а значыцца, і нацыянальная самабытнасць, своеасаблівасць, непаўторнасць, яго душа – культура? (Б.Сачанка)

1. Мастацкі, апісанне.
2. Мастацкі, разважанне.
3. Мастацкі, апавяданне.
4. Публіцыстычны, разважанне.
5. Публіцыстычны, апавяданне.

Д) Грамадская свядомасць характарызуе духоўнае жыццё грамадства, яго ідэі, тэорыі, погляды, традыцыі, а таксама звычкі і настроі людзей. Фарміруецца на аснове дыялектычнага ўзаемадзеяння ўсіх бакоў грамадскага жыцця, сярод якіх вытворчасць і ўзнаўленне сапраўднага жыцця з'яўляюцца вызначальнымі. Кожнай грамадска-эканамічнай фармацыі адпавядае свой тып свядомасці, якая мае класавы характар. Яе формы: ідэалогія, правасвядомасць, мараль, рэлігія, навука, мастацтва, філасофія; адрозніваюцца прадметам і спосабам адлюстравання рэчаіснасці, сацыяльнымі патрэбамі, што іх спарадзілі, а таксама функцыямі ў грамадстве. (БелСЭ)

1. Навуковы, апавяданне.
2. Навуковы, апісанне.
3. Навуковы, разважанне.
4. Публіцыстычны, апісанне.
5. Публіцыстычны, апавяданне.

Библиотека БГУИР

Табліца адказаў	
1	а) 1, 4, 5; б) 2, 3, 4, 5; в) 1, 2, 3; г) 2, 5.
2	2, 4, 6, 14, 16, 19, 21, 25.
3	2, 3, 5, 7, 8, 10, 12, 14, 15, 18, 20, 22, 24.
4	2, 4, 7, 9, 11, 13, 14, 16, 17, 19, 21, 22, 24, 25.
5	2, 4, 5, 8, 10, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 21, 22, 24.
6	2, 3, 5, 6, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 20, 21, 24, 25.
7	1, 2, 7, 8, 13, 16, 18, 19, 20, 21, 23, 25.
8	1, 5, 7, 9, 11, 12, 13, 16, 22, 23, 24.
9	4, 5, 6, 8, 11, 12, 18, 24, 25.
10	1, 2, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25.
11	1, 3, 5, 6, 7, 11, 15, 17, 19, 21, 25.
12	а) 1, 3, 6, 8, 10, 12, 13; б) 1, 4, 7, 9; в) 1, 3, 5.
13	а) 1, 3, 7, 9, 10, 12, 14, 15, 18, 20; б) 1, 3, 6, 8, 10.
14	1, 2, 3, 6, 8, 9, 14, 16, 18, 20, 23, 25.
15	2, 4, 5, 7, 9, 10, 12, 13, 14, 17, 19, 22, 24, 25.
16	1, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 19, 22, 23, 25.
17	2, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24.
18	1, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 16, 18, 19, 21, 24, 25.
19	2, 4, 5, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 21, 25, 24.
20	а) 1, 4, 5, 6, 9, 13, 14, 15, 18, 19; б) 1, 4, 6, 8.
21	2, 3, 6, 8, 10, 12, 14, 17, 19, 22, 25, 26, 28, 29.
22	2, 3, 5, 8, 10, 12, 14, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 24.
23	3, 5, 7, 8, 11, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 24.
24	1, 3, 4, 5, 6, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 23, 25.
25	1, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 16, 18, 19, 20.
26	а) 2; б) 1, 3; в) 1, 2, 3; г) 1, 2, 3; д) 1, 4, 5, 6, 9.
27	1, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 13, 14, 15, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 25.
28	1, 2, 5, 6, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 18, 20, 23, 25.
29	3, 4, 5, 8, 9, 10, 12, 14, 16, 19, 20.
30	2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 15, 17, 19, 20.
31	1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 11, 14, 18, 19, 20.
32	1, 2, 4, 6, 8, 10, 12, 15, 16, 17, 19.
33	1, 2, 4, 5, 6, 9, 11, 12, 13, 16, 17, 19.
34	1, 3, 5, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 19, 20.
35	1, 2, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 18, 19, 20.
36	2, 4, 5, 6, 9, 10, 14, 15, 17, 18, 19.
37	а) 3; б) 1; в) 5; г) 2; д) 4.
38	а) 2; б) 4; в) 1; г) 3; д) 3.
39	а) 3; б) 4; в) 4; г) 1; д) 4; е) 1.
40	а) 5; б) 5; в) 4; г) 5; д) 4.
41	2, 3, 6, 8, 10, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 25, 27, 28, 30.
42	2, 3, 7, 8, 13, 16, 17, 23.
43	2, 4, 7, 8, 12, 14, 16, 19, 23, 25.

Библиотека БГУИР

44	1, 3, 5, 6, 9, 11, 14, 15, 17, 19, 22, 24, 25.
45	1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 25.
46	1, 3, 4, 7, 8, 9, 12, 14, 17, 18, 19, 20, 24, 25.
47	1, 4, 5, 9, 12, 13, 14, 18, 19, 20, 23, 25.
48	1, 2, 3, 6, 8, 9, 12, 15, 16, 19, 20, 22, 23, 24.
49	1, 2, 3, 6, 7, 12, 20, 21, 23.
50	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 13, 14, 15, 20, 21, 23, 25.
51	1, 3, 5, 6, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 25.
52	а) 2, 4, 5, 6, 10, 11, 12, 13; б) 1, 2, 4, 5, 7, 10.
53	1, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 16, 18, 19.
54	2, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 15, 18, 19, 20, 23, 24, 25.
55	1, 3, 6, 7, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23.
56	1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24.
57	1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 15, 18, 19, 20, 25.
58	1, 2, 3, 6, 7, 9, 13, 14, 15, 16, 18, 22, 24, 25.
59	1, 2, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 17, 19, 20, 21, 22, 23.
60	а) 4, 5, 6, 7, 10; б) 1, 5; в) 1, 3, 4.
61	1, 3, 4, 6, 9, 10, 11, 14, 15.
62	1, 4, 8, 11, 15, 19, 20, 25.
63	1, 2, 5, 6, 9, 11, 12, 17, 21, 23.
64	5, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 22.
65	2, 3, 4, 8, 9, 12, 13, 16, 20.
66	а) 1, 2, 4, 6, 7; б) 2; в) 1, 2, 3; г) 1, 3; д) 2.
67	2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 23, 24, 25.
68	1, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 22, 25.
69	а) 1, 3, 4, 5, 6, 9, 12; б) 2, 4, 6, 7.
70	1, 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 14, 17, 18.
71	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20.
72	1, 2, 3, 5, 8, 9, 11, 14, 16, 17, 20.
73	1, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 19.
74	1, 3, 5, 7, 10, 11, 13, 14, 18, 19.
75	1, 3, 6, 8, 9, 10, 13, 15, 17, 18, 19.
76	1, 3, 4, 5, 6, 10, 12, 13, 15, 16, 17, 19, 20.
77	а) 1; б) 3; в) 2; г) 2; д) 3.
78	а) 4; б) 2; в) 2; г) 4.
79	а) 4; б) 4; в) 3; г) 4; д) 5; е) 4.
80	а) 4; б) 1; в) 4; г) 4; д) 2.

Библиотека БГУИР

Зв. пл. 2005, п. 133

Вучэбнае выданне

Зборнік тэстаў
па беларускай мове
для паступаючых у ВНУ

Аўтары–укладальнікі:

Рэут Ніна Міхайлаўна
Вайніла Наталля Генадзеўна
Ламака Святлана Васільеўна

Рэдактар Т.П. Андрэйчанка

Падпісана да друку 31.03.2005. Фармат 60 84 1/16. Папера афсетная.
Гарнітура «Таймс». Друк рызаграфічны. Ум. друк. арк. 2,91.
Ул.-выд. арк. 2,8. Тыраж 200 экз. Заказ 673.

Выдавец і паліграфічнае выкананне: Установа адукацыі
"Беларускі дзяржаўны універсітэт інфарматыкі і радыёэлектронікі"
Ліцэнзія на ажыццяўленне выдавецкай дзейнасці № 02330/0056964 ад 01.04.2004.
Ліцэнзія на ажыццяўленне паліграфічнай дзейнасці № 02330/0133108 ад 30.04.2004.
220013, Мінск, П. Броўкі, 6

Библиотека БГУИР